

S.C. ATENT CONSULT S.R.L.

Bucuresti, Bd. Tineretului, Nr. 35 ,Bl. 39 , Sc. B, Apt. 69 , tel / fax: 0720741416

S. C. ATENT CONSULT S.R.L.BUCUREȘTI

Contact : Telefon – 0720741416

WEB : www.atentconsult.ro

E-mail: contact@atentconsult.ro

Strategii-Consultanță-Proiectare

Strategia de Dezvoltare Locală 2021-2030 , Comuna Cermei – Județul Arad

Cuvântul Primarului - Dl. Ioan Daniel Vesa:

Strategia de dezvoltare economico-socială a comunei Cermei, își propune să valorifice potențialul, oportunitățile și disponibilitățile reale pentru dezvoltare, inclusiv crearea unui mediu de afaceri stimulat și competitiv, menit a atrage investiții private importante atât din țară cât și din străinătate.

Strategia de dezvoltare locală, este în egală măsură instrumentul de bază în ceea ce privește dezvoltarea infrastructurii, dezvoltarea economică și umană în perioada 2021 -2030.

Strategia de dezvoltare locală este un document care structurează liniile directoare strategice pe o perioadă de 10 ani, ale comunei Cermei, potrivit problemelor identificate, a potențialului local activ și pasiv, cât și a oportunităților de dezvoltare în viitorul apropiat, fiind totodată rodul colaborării cu actorii locali.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ 2021 - 2030

Comuna Cermei
Judetul Arad

Atent Consult

2021-2030

CUPRINS

1.Introducere	- Pg 6
2.Cadrul elaborării strategiei de dezvoltare locală	- Pg 10
3.Metodologia de elaborare	- Pg 15
4. Situație curentă	- Pg 17
5.Considerații istorico-geografice	- Pg 23
6.Caractere fizico-geografice	- Pg 35
7.Relief, faună, soluri	- Pg 39
8.Resurse primare și secundare	- Pg 47
9.Demografie	- Pg 48
10.Marimea demografică	- Pg 61

11. Atractivitatea economică	- Pg 62
12. Educație	- Pg 67
13. Sănătate	-Pg 72
14. Mediu	- Pg 85
15. Analiza Swot	- Pg 81
16. Viziune	- Pg103
17. Misiune	- Pg104
18. Obiectiv general	- Pg 105
19. Portofoliul de proiecte	- Pg113
20. Implementare și monitorizare	- Pg136

Primăria Comunei Cermei, Județul Arad

- **Coordonate de contact :** Localitatea Cermei, numarul 304, cod postal: 317075 judetul Arad, Romania
- **Tel / Fax:** 0257.328 101 (secretariat), 0257.328.303 (primar/viceprimar) , Website: www.comuna-cermei.ro
- **E-mail:** cermeiprimaria@yahoo.com

Introducere

Context

Elaborarea Strategiei de dezvoltare a comunei Cermei are loc în contextul pregătirii unei noi perioade de programare a fondurilor europene alocate României pentru perioada 2021 – 2030. Această alocare financiară generează elaborarea sau actualizarea strategiilor de dezvoltare atât la nivel local, județean, regional cât și național, cu scopul principal al atragerii finanțarilor europene.

Necesitatea armonizării planurilor de dezvoltare în cadrul comunei Cermei cu cele ale comunelor limitrofe și ale județului Arad, a dezvoltării integrate și a cooperării în scopul realizării de investiții este esențială, iar strategia de dezvoltare locală reprezintă un pas important în acest sens.

Din punct de vedere conceptual, strategia este bazată pe situația socio-economică, nevoile și potențialul de dezvoltare al comunei Cermei cu luarea în considerare a priorităților europene, naționale, regionale pentru perioada de dezvoltare post 2020.

La nivel european, documentul programatic **Europa 2020**, definește poziția UE stabilită a fi atinsă la nivelul anului 2027, bazată pe trei priorități de dezvoltare interdependente, respectiv creștere inteligentă, creștere durabilă și creștere favorabilă incluziunii. În concordanță cu prioritățile europene, dezvoltarea unei economii durabile, eficientă din punct de vedere al resurselor și cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă reprezintă puncte centrale ale Strategiei de dezvoltare a comunei Cermei, pentru perioada 2021-2030.

La nivel național, ca orientare generală, Strategia pentru dezvoltarea durabilă a României orizonturi 2013-2020-2030 vizează drept obiectiv strategic pentru orizontul de timp 2027 – „Atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile.”. La nivelul programării strategice a comunei Cermei pentru perioada 2021-2030, promovarea unor practici de consum și producție sustenabile, a unei dezvoltări

În acord cu resursele existente constituie repere în abordarea planurilor de măsuri și a portofoliului de proiecte propus pentru perioada următoare de timp.

În vederea eficientizării procesului de absorbție a fondurilor post aderare, România a transmis Uniunii Europene, **Acordul de parteneriat** pentru intervalul de timp 2014-2020, respectiv 2021-2030, document aflat în dezbaterea Comisiei Europene. Conținutul Acordului de parteneriat abordează în mod detaliat principalele provocări pe care țara noastră urmează să le transpună în proiecte viabile, cu stabilirea principalelor obiective și priorități, modalitatea de utilizare a fondurilor nerambursabile acordate precum rolul diverselor instituții publice în gestionarea resurselor atrase.

În vederea asigurării unui flux ridicat de fonduri europene în comuna Cermei, strategia de dezvoltare cuprinde propuneri de proiecte în acord cu nevoile identificate la nivelul administrației locale cu implicarea directă a opiniei publice și a stakeholderilor interesați de procesul de definire strategică a comunei Cermei, în următorii 10 ani.

La nivel regional, **Planul de Dezvoltare Regională Vest 2020 – 2030, reprezintă instrumentul prin care regiunea își promovează prioritățile și interesele în domeniul economic și social și propune trei noi domenii prioritare respectiv dezvoltarea urbană durabilă, protecția mediului și eficiența energetică și susținerea sănătății și a incluziunii sociale.** Strategia de dezvoltare a comunei Cermei, contribuie la atingerea acestui obiectiv prin definirea unor obiective strategice care pot fi în mod real îndeplinite în orizontul de timp 2020 – 2030.

Instrumente Structurale

Strategia Uniunii Europene a stabilit – de asemenea – proceduri precise de **implementare, monitorizare și urmarire**, cu obligatii de raportare la fiecare doi ani din partea Comisiei Europene si din partea statelor membre.

Romania – aderata la 01.01.2007 – a realizat STRATEGIA NATIONALA PENTRU DEZVOLTARE DURABILA A ROMANIEI – ORIZONTURI 2013 - 2020 – 2030 in anul 2008 si a raportat asupra implementarii in luna iunie 2011.

Agentia de dezvoltare regionala Vest, din care face parte judetul Arad si implicit si comuna Cermei, a elaborat STRATEGIA REGIONALA DE DEZVOLTARE INTELIGENTA in anul 2015.

Consiliul Judetean Arad a realizat in anul 2014, Planul pentru Dezvoltare Regionala Durabila a Judetului Arad 2014 – 2020 – O STRATEGIE PENTRU PROSPERITATE .

Potrivit prevederilor Legii nr. 350 din 06.07.2001 privind amenajarea teritoriului si urbanismul, cu modificarile si completarile ulterioare, teritoriul Romaniei este parte a avutiei nationale de care beneficiaza toti cetatenii tarii, inclusiv prin gestionarea proceselor de dezvoltare prin activitatile de amenajare a teritoriului, urbanism si de dezvoltare durabila ale autoritatilor publice centrale si locale.

Autoritatile administratiei publice – gestionarul si garantul acestei avutii – trebuie sa asigure dezvoltarea echilibrata, coerenta si durabila a teritoriului national.

Autoritatile administratiei publice locale au obligatia de a-si armoniza deciziile de utilizare a teritoriului in temeiul principiului descentralizarii, autonomiei locale si deconcentrarii serviciilor publice.

Aceasta Lege statuteaza prin art. 1 alin (5) ca gestionarea spatiala sa teritoriului urmareste sa asigure indivizilor si colectivitatilor dreptul de folosire echitabila si responsabilitatea pentru o utilizare eficienta a teritoriului, conditii de locuire adecvate, conditii de munca, de servicii si de transport ce raspund diversitatii nevoilor si resurselor populatiei, reducerea consumurilor de energie, asigurarea protectiei protectiei peisajelor naturale si construite, conservarea biodiversitatii si crearea de continuitati ecologice, securitatea si salubritatea publica, rationalizarea cererii de deplasari, calitatea estetica si arhitecturala, protejarea identitatii arhitecturale si culturale a localitatilor urbane si rurale.

Gestionarea spatiala a teritoriului tarii – deci si a fiecarei localitati urbane si rurale in parte, indiferent de rang, importanta si marime – constituie o activitate **obligatorie, continua si de perspectiva**, desfasurata in interesul

colectivităților care le folosesc în concordanță cu valorile și aspirațiile societății și cu cerințele integrării în spațiul european.

Această gestionare spațială trebuie să se realizeze prin intermediul amenajării teritoriului și al urbanismului – ansamblul de activități complexe, de interes general, care contribuie la dezvoltarea spațială echilibrată, la protecția patrimoniului natural și construit, la îmbunătățirea condițiilor de viață în localitățile urbane și rurale, precum și la asigurarea coeziunii teritoriale la nivel regional, național și european.

Activitatea de amenajare a teritoriului trebuie să fie:

- **globală** – urmărește coordonarea diferitelor politici sectoriale într-un ansamblu încheiat;
- **funcțională** - trebuie să țină seama de cadrul natural și construit bazat pe valori de cultură și interese comune;
- **prospectivă** – trebuie să analizeze tendințele de dezvoltare pe termen lung a fenomenelor și intervențiilor economice, ecologice, sociale și culturale și să țină seama de acestea în aplicare;
- **democratică** – trebuie să asigure participarea populației și a reprezentanților ei politici la adoptarea deciziilor.

Activitatea de urbanism cuprinde toate localitățile țării, organizate în rețea, pe baza ierarhizării și distribuției echilibrate a acestora în teritoriu.

Cadrul elaborării strategiei de dezvoltare locală

Până în prezent, în România s-au elaborat Planuri de Dezvoltare Regională, pentru perioadele 2000-2004, 2004-2006 , 2007-2013 si 2014-2020. Experiența procesului de planificare s-a îmbogățit la nivelul regiunilor din România, fiind puse în practică o varietate de mecanisme de parteneriat. În comparație cu generația anterioară de planuri de dezvoltare regională, abordarea de formulare a noilor planuri presupune o adaptare către o nouă generație de politici integrate de dezvoltare. Acestea vor fundamenta atât structurarea programelor operaționale cu fonduri europene cât și programele cu finanțare națională de la nivel central și local. Această nouă abordare presupune nu doar o reformulare a obiectivelor și instrumentelor, ci și a structurii și cadrului de implementare a planurilor de dezvoltare regionale prin coordonarea acțiunilor politicilor sectoriale de dezvoltare.

Pentru viitoarea perioadă de programare, 2020-2030, Strategia de dezvoltare locală a Comunei Cermei, s-a realizat pornind de la următoarele documente programatice:

- Strategia Europa 2020, ca punct de pornire
- Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Dunării
- Al 5-lea Raport privind coeziunea economică, socială și teritorială
- Programul național de reformă PNR 2019
- Planul de Dezvoltare Regională Vest 2021 – 2027.

Noua perioadă de programare reprezintă o oportunitate pentru consolidarea experienței acumulate de țara noastră în perioada de post aderare la Uniunea Europeană în domeniul utilizării resurselor financiare nerambursabile. Alocarea fondurilor europene pentru România în intervalul de timp 2021-2027 impun pregătirea de documente

strategice adecvate fiecărei administrației publice pentru a putea exista o imagine de ansamblu asupra priorităților investiționale și a direcțiilor de absorbție a fondurilor nerambursabile.

Strategia de dezvoltare a comunei Cermei reprezintă un instrument de lucru, coordonare și susținere a măsurilor și acțiunilor noi sau revizuite care vor avea un impact asupra comunității locale și vor contribui la dezvoltarea economico-socială locală.

Dinamica dezvoltării impune o actualizare periodică a direcțiilor de dezvoltare, a documentelor de planificare existente și alinierea acestora la abordările strategice la nivele superioare de conducere și organizarea.

Planul de dezvoltare regională 2021- 2027, subiect intens dezbătut în Regiunea de Dezvoltare Vest

În cadrul dezbaterilor ce au vizat regiunea de dezvoltare Vest, s-au dezbătut subiectele legate de cele 5 obiective de dezvoltare strategică, pe baza cărora localitățile României pot pregăti documentele programatice.

În cadrul acestei întruniri, a fost prezentat reprezentanților autorităților publice locale din județele regiunii modificările noului cadru pentru politica de coeziune a Uniunii Europene: mai puține obiective de politică și, implicit, mai puține axe de finanțare pe domenii de acțiune.

Conform informațiilor făcute publice, obiectivele de politică strategică vor scădea de la 11 la numai 5:

OP 1 — O Europă mai inteligentă (care cuprinde domeniile * cercetare și inovare, * servicii publice digitale, * digitalizare și bandă mai largă și * întreprinderi mici și mijlocii), suma alocată României fiind de circa 6 miliarde de euro;

OP 2 — O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon (* energie, * schimbări climatice, * apă și ape uzate, * gestionarea deșeurilor, * biodiversitate și * mobilitate multimodală în mediul urban), suma alocată României fiind de circa 5,1 miliarde de euro;

OP 3 – O Europă mai conectată (*transport și * digitalizare și bandă largă);

OP 4 – O Europă mai socială (* politicile pieței muncii, * educație, * incluziune, sărăcie și * sănătate), ultimele având o alocare financiară pentru România de circa 5 miliarde de euro;

OP 5 – O Europă mai aproape de cetățeni (dezvoltarea teritorială/urbană), cu o valoare a alocării pentru România de circa un miliard de euro.

Una dintre noutățile importante din viitoarea perioadă de programare este posibilitatea ca fiecare regiune a țării, inclusiv Regiunea Vest, din care face parte și județul Arad, să propună propriile direcții generale pentru care să se solicite finanțare europeană. Astfel, de la finalul anului 2019 și începutul anului 2020, vor avea loc întâlniri ale autorităților responsabile pentru stabilirea obiectivelor de investiții și de servicii destinate comunităților regionale și județene.

Cele 5 obiective strategice majore identificate la nivel european în ceea ce privește următoarea perioadă programatică, 2021- 2027, va implica un buget de peste 27 de miliarde de euro, cu 8% mai mare față de actuala perioadă, 2014 – 2020 .

În 20 februarie 2020, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale a făcut precizări cu privire atât la bugetul alocat agriculturii românești în perioada 2021 – 2027, cât și în ce direcții vor fi proiectate aceste sume. Astfel, nu mai puțin de 13 miliarde de euro vor putea fi accesate pe diferite programe destinate agro-zootehniei României.

Rolul și importanța prezentei strategii

Rolul unei strategii de asemenea importanță care, considerăm că trebuie să fie CLARA, CONCISĂ și pe INTELESUL TUTUROR, dar mai ales, trebuie să fie verificată periodic (semestrial sau anual) pentru a se putea interveni operativ pentru îndeplinirea parțială sau integrală a obiectivelor propuse.

Întreaga comunitate a comunei Cermei, trebuie să cunoască prevederile strategiei, să le înțeleagă și să lupte pentru aplicarea documentelor tehnice care vor rezulta în urma aplicării acestei strategii.

Strategia trebuie să pornească de la situația existentă, cuprinzând și realizările comunei Cermei, pentru identificarea direcțiilor și resurselor necesare dezvoltării sociale și economice a localității.

Aleșii locali, funcționarii din aparatul administrativ al comunei Cermei și mai ales cetățenii, vor înțelege care este locul și rolul lor în cadrul strategiei, care este locul pe care comuna Cermei îl are și care ar putea să-l aibă în contextul dezvoltării generale, naționale cu menținerea și valorificarea specificului local.

În strategie se va sintetiza foarte bine faptul că aleșii locali (primarul și consilierii), în timpul mandatului lor pun accentul în principal pe două paliere:

- ✚ Asigurarea managementului administrativ – respectiv funcționarea serviciilor publice și aplicarea măsurilor adoptate la nivel național sau județean în domeniile care vizează administrația publică locală, și
- ✚ Inițierea unor proiecte de dezvoltare, astfel încât să se îndeplinească programul politic electoral pe baza căruia au fost aleși la nivel local.
- ✚ Adoptarea de către comunitatea Cermei a prezentei strategii, 2021 -2030, va contribui la realizarea unor documentații tehnice, la un standard superior față de cel aprobat anterior, mai exact în 2014.

Scopul strategiei de dezvoltare

Strategia de dezvoltare a comunei Cermei, are drept scop atingerea unei dezvoltări locale durabile care să angreneze creșterea nivelului de trai al populației. În vederea îndeplinirii acestei tinte strategice este necesar a fi încadrate direcțiile de acțiune stabilite în concordanță cu nevoile comunității într-un document programatic, bază pentru planificarea resurselor în atingerea obiectivelor propuse.

Ca urmare a implementării strategiei de dezvoltare locală, se dorește transformarea comunei Cermei într-o zonă atractivă din punct de vedere turistic și cultural, stabilă și viabilă pentru mediul privat și cel investițional, capabilă să ofere locuitorilor săi condiții decente de viață și acces la servicii de bază precum și la o infrastructură adecvată. De asemenea prin intermediul documentului programatic pentru perioada 2021-2030, este vizat și mediul înconjurător, protejarea acestuia și orientarea activității factorilor interesați de progresul economic și social al comunității pentru a putea suține o dezvoltare durabilă a comunei Cermei.

Necesitatea Strategiei de dezvoltare a comunei Cermei, derivă din faptul că în cadrul acesteia sunt trasate și stabilite prioritățile investiționale în acord cu viziunea populației și administrației publice locale. Mai mult, acest document programatic furnizează șablonul necesar coordonării pe termen lung al planificării și gândirii strategice între sectorul public și cel privat.

Instrumente Structurale

Metodologia de elaborare

Elaborarea Strategiei de dezvoltare a comunei Cermei, pentru perioada 2021 -2030 a urmărit în mod constant respectarea criteriilor de calitate utilizate la nivel european pentru evaluarea documentelor strategice, respectiv: relevanță, eficacitate, eficiență, consecvență și coerență, pragmatism, sustenabilitate, aranjamente de management și monitorizare.

Prin viziunea și obiectivele propuse, strategia de dezvoltare a comunei Cermei, a fost elaborată în acord cu politicile comunitare, strategiile de la nivel național, programele și documentele programatice de la nivel județean și regional, asigurând beneficiul integrator al planului de investiții propus.

Momentul întocmirii strategiei este unul esențial având în vedere rolul important al acesteia în pregătirea comunității locale și a administrației publice a Comunei Cermei, pentru noua etapă de programare a fondurilor europene pentru perioada 2021 – 2030.

Din punct de vedere structural, strategia de dezvoltare a comunei Cermei este compusă din patru părți, respectiv:

- **analiza diagnostic** – în această parte au fost analizați principalii indicatori reprezentativi din domenii precum mediul economic, demografic, infrastructură, sănătate, resurse umane etc. prin utilizarea celor mai recente date statistice obținute;
- **planificarea strategică** – această parte reflectă planurile de acțiuni viitoare ale comunei Cermei, propuse a fi realizate, cu accent pe cele prioritare în funcție de nevoile identificate și opinia factorilor decizionali implicați;

- **analiza SWOT** – în această parte au fost identificate punctele tari și slabe ale comunei Cermei , precum și oportunitățile de dezvoltare și amenințările identificate ca urmare a analizei diagnosticului actual al comunității;
- **implementarea și monitorizarea** – această parte cuprinde metodele și instrumentele de verificare a implementării strategiei de dezvoltare de către administrația publică locală.

Foto – Centrul civic, comuna Cermei. Imagine pusă la dispoziție de Primărie.

Situație curentă

✓ *Localizare și accesibilitate*

✓ *Poziția geografică*

PREZENTARE GENERALĂ

Cermei este o comună din județul Arad, regiunea Vest, România. În componența comunei se află următoarele sate: Cermei (reședința comunei), Avram Iancu și Șomoșcheș.

Comuna Cermei se află situată în Câmpia Teuzului, în bazinul râului Sartiș, având o suprafață de 12187 ha.

La nord se învecinează cu comuna Apateu, la est cu comuna Craiva, la sud-vest cu comuna Șicula iar la vest cu comuna Șepreș.

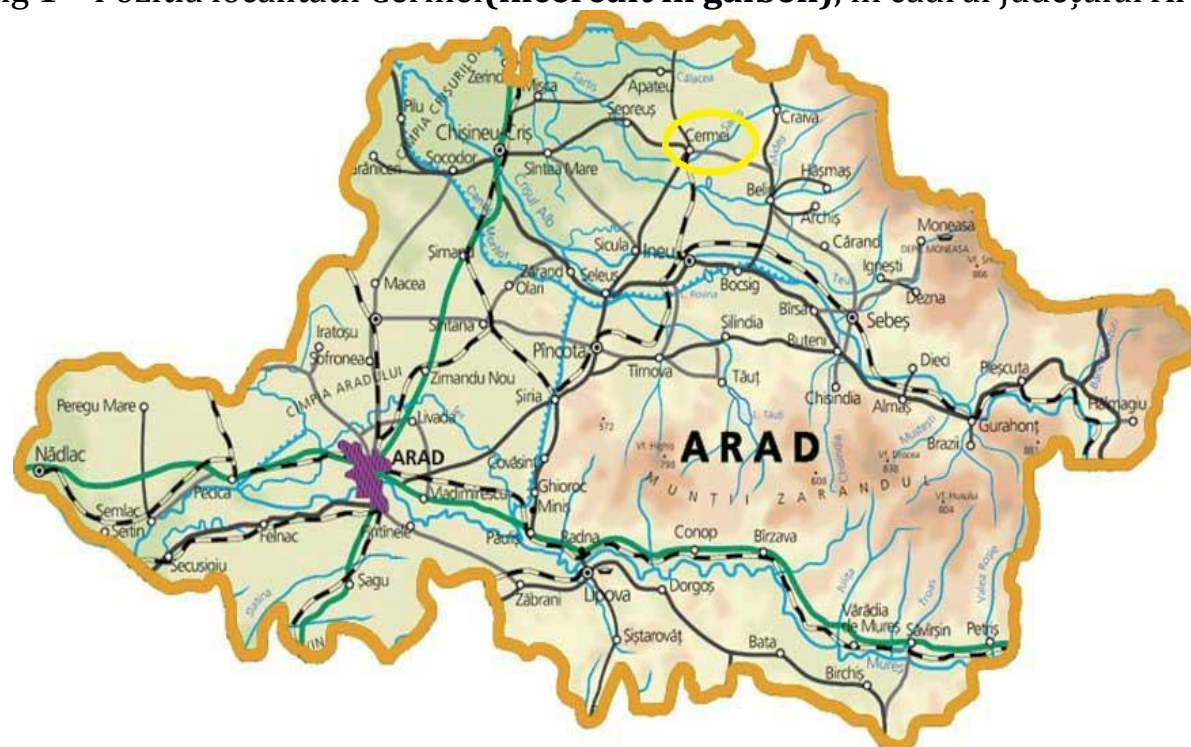
Orasele apropiate sunt : Arad-76 km, Ineu-30 km, Chișineu- Cris 30 km, Salonta-35 km.

Comuna este străbătută de DN 709 care face legătura cu Aradul prin Șicula - Seleuș și DJ 793 care stabilește legătura cu Chișineu - Criș spre Vest și șoseaua Arad – Oradea, spre est.

Comuna este situată în Câmpia Crigurilor, subdiviziunea Câmpia Cermeiului. Relieful este predominant de câmpie și luncă, comuna fiind așezată pe faleză subcarpatică a Munților Codru-Momagi fiind străbătută de râul Teuz, pârâul Sarteș și canalul Cermei-Tăut.

HARTA AȘEZĂRII COMUNEI CERMEI ÎN CADRUL JUDEȚULUI ARAD

Fig 1 – Pozitia localitatii Cermei(**incercuit in galben**), in cadrul județului Arad;

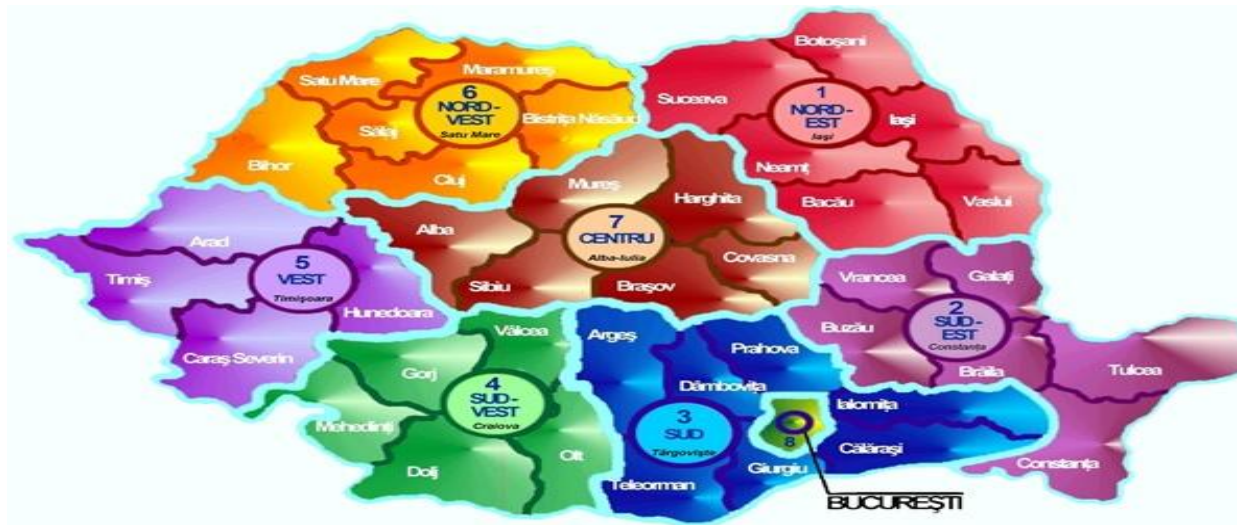
Harta de mai sus pune in evidenta pozitia central-nordica a localitatii Cermei in cadrul judetului Arad.

REGIUNEA DE DEZVOLTARE VEST

1. Regiunile de dezvoltare, Romania – Regiunea VEST –

Înființată în anul 1999, Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest este un organism neguvernamental, nonprofit și de utilitate publică, cu personalitate juridică. Ea implementează politica de dezvoltare regională, gestionează programe finanțate din fonduri europene în acest scop, contribuie la atragerea de investiții străine în Regiunea Vest, oferă servicii de suport în afaceri companiilor din regiune și promovează inovarea. **ADR Vest** este Organism Intermediar pentru Programul Operațional Regional 2014-2020 în Regiunea Vest și va îndeplini rolul de Autoritate de Management pentru POR începând cu perioada de programare 2021-2027. **Regiunea de Dezvoltare Vest** s-a constituit la data de 28 octombrie 1998 și este compusă din județele *Arad, Caraș-Severin, Hunedoara și Timiș*.

Foto: Regiune Vest(cu nr. 5 in imagine)

Regiunea de dezvoltare Vest este străbătută de Coridorul IV (rutier și feroviar), parte componentă a rețelei europene de transport TEN-T. Regiunea de Dezvoltare Vest are o suprafață totală de 32,028 km², reprezentând 13,4% din suprafața României și o populație estimată la 1 ianuarie 2018, de 2.007.273 locuitori (9,04% din populația României și 3,81 % din populația UE) având o densitate de 61.15 loc/km². În județul Arad, trăiau la 1 ianuarie 2018, 472.282 locuitori. Principalele grupuri etnice ale regiunii sunt: Români (86,3%), Maghiari (6,7%), Rromi (2,5%), Germani (1,3%), Sârbii (1%), Alte grupuri (3,1%).

Capitala și cel mai mare oraș al acestei regiuni este municipiul Timișoara.

Caracteristici teritorial-administrative

Din punct de vedere teritorial administrativ la nivelul Regiunii Vest există 323 de unități teritorial administrative, care pot fi împărțite după cum urmează: 12 municipii, 30 de orașe și 281 de comune.

Potențialul economic.

Regiunea Vest este considerată a fi o regiune în creștere, cu rezultate economice superioare mediei naționale, adesea pe locul doi, după Regiunea București-Ilfov.

POR 2021 -2027

Începând cu perioada de programare 2021-2027, la nivelul celor 8 regiuni de dezvoltare ale României, Agențiile pentru Dezvoltare Regională vor îndeplini funcția de Autorități de Management pentru Programele Operaționale Regionale, care vor fi elaborate distinct la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare.

ADR Vest, în calitate de viitoare Autoritate de Management, va pregăti și negocia direct cu Comisia Europeană propriul Program Operațional Regional, în funcție de nevoile și specificul regional, va elabora ghidurile solicitantului prin care se stabilesc condițiile de acordare a finanțărilor către beneficiari, va evalua și contracta la nivel regional proiectele depuse, va gestiona implementarea acestora și efectuarea plăților către beneficiari. În prezent, ADR Vest

demarează procesul de programare și elaborare a Programului Operațional Regional 2021-2027 – Regiunea Vest, conceput în baza necesităților reale ale regiunii, în strânsă colaborare cu partenerii regionali.

Elaborarea Programului Operațional Regional 2021-2027 – Regiunea Vest presupune corelarea acestuia atât cu documentele de planificare existente la nivel regional, cât și cu regulamentele existente la nivel european, investițiile propuse urmând să fie concentrate pe cele 5 obiective principale de politică (OP) ale Comisiei Europene:

- *O Europă mai inteligentă (o transformare economică inovatoare și inteligentă) – minimum 35%;*
- *O Europă mai verde, fără emisii de carbon – minimum 30%;*
- *O Europă mai conectată (mobilitate și conectivitate TIC regională);*
- *O Europă mai socială (implementarea Pilonului european al drepturilor sociale);*
- *O Europă mai aproape de cetățeni (dezvoltarea sustenabilă și integrată a zonelor urbane, rurale și de coastă prin inițiative locale) – minimum 6%.*

LOCALIZARE GEOGRAFICĂ ȘI CADRU NATURAL

- Localizare și diviziuni administrative, localizare. Regiunea de dezvoltare Vest este una dintre cele 8 regiuni administrative ale României (NUTS II). Localizată în partea de vest a țării, este traversată de paralelele de 45° și 46° latitudine nordică și de meridianele de 21° și 23° longitudine estică. Regiunea Vest este situată la granița cu Ungaria și Republica Serbia, și se învecinează în România cu Regiunile de dezvoltare Centru, Nord Vest și Sud Vest. Regăsim în regiune și punctul extrem vestic al României - Comuna Beba Veche, județul Timiș.
- Suprafață. Regiunea Vest are o suprafață de 32.034 km², ocupând 13,4% din România. Ca și mărime se poate compara cu țări ca Republica Moldova sau Belgia. În ceea ce privește diferențele în termeni de suprafață față de celelalte regiunii din România, se poate observa că, cu excepția Regiunii București-Ilfov, toate regiunile sunt în jurul valorii de 30.000 km², cu punctele extreme Regiunea Nord-Est (36.853 km²), respectiv Regiunea Sud-Vest (29.206 km²).
- Dintre județele regiunii, cea mai întinsă suprafață este a județului Timiș, care ocupă locul întâi pe țară ca întindere.

Tabel: Suprafață județe, Regiunea Vest:

Tara/Regiune/Judet	Suprafata(km2)	Procent
Romania	238.397	100%
Regiunea Vest	32.034	13,4%
Arad	7.754	3,25%
Caras-Severin	8.532	3,58%
Hunedoara	7.072	2,97%
Timis	8.692	3,65%

Diviziuni administrativ – teritoriale

Regiunea Vest are 4 județe componente: Arad, Caraș-Severin, Hunedoara și Timiș. Județul Arad este delimitat la sud de Timiș, la nord de județele Bihor și Alba, iar la est de județul Hunedoara. În partea de vest se învecinează cu Ungaria. Puncte de trecere a frontierei sunt la Nădlac și Turnu. Orașul Arad este municipiul reședință de județ.

Considerații istorico - geografice

- **Aspecte din istoricul comunei**
- **Atestări documentare și arheologice(din Monografia comunei Cermei)**

Atestare documentara

De-a lungul anilor denumirea localitatii Cermei, resedinta de comuna, o gasim astfel: Csiermely, Chermel, Czyermely, Csermo iar satul Șomoșcheș: Samulkezew, Samulkezy, Somoskeszi.

Prima atestare documentară a localității **Cermei** datează din feudalismul dezvoltat. Istoricul maghiar Marki Sandor, afirmă că încă înainte de 1429 localitatea aparținea unui oarecare nobil pe nume Farcag, apoi a aparținut familiei Karaty.

Atestarea documentară a localității **Șomoșcheș** este mai timpurie. Marki Sandor afirmă că în anul 1932 în Șomoșcheș este atestată o parohie, lucru ce demonstrează și existența unei așezări omenești. Același an (1932) este menționat, pentru Șomoșcheș de către Coriolan Suciu în "Dicționarul istoric al localităților din Transilvania". Anul de atestare -1932-plasează localitatea Șomoșcheș între cele mai vechi localități din această zonă, iar existența unei parohii atesta că așezarea a existat cu mulți ani înainte, confirmând existența unei continuități de viață pe aceste leaguri din timpuri străvechi.

Atestare arheologica

Așezarea geografică a comunei a favorizat stabilirea oamenilor în aceste părți încă din comuna primitivă, dovadă este un topor din bronz(aramă), descoperit în anul 1363 în hotarul localității, în apropiere de locul numit "cetate", care atesta viața materială la răsrucea de la neolitic la epoca metalelor.

Săpăturile arheologice sistematice vor scoate la suprafață și alte urme ale vieții materiale pe aceste locuri, atât din Comuna primitivă, cât și din epoca sclavagistă sau feudală. Pentru a confirma aceste propuneri, în 15 august 1974, în cimitirul localității Somosches, în timp ce se săpa un mormant, s-a descoperit un tezaur compus din 83 monede de argint, din care zece sunt consulare romane, având incizate literele "SC" iar 73 monezi au fost emise de colonia greacă, Dirakium –Apollonia. Monezile au fost datate în secolele II-I î.e.n.

Prezența acestui tezaur în aceste locuri dovedește o viață materială bogată, cu oameni care au ajuns la o anumită stare, dacă au reușit să teaurizeze un număr atât de însemnat de monezi de argint.

Stăpânii feudali

În prima jumătate a secolului al XIV-lea Cermeiul, Șomoșcheșul și satele din jur aparțineau unui mare feudal pe nume Farkaș (Farkaseke). Din 1363 documentele amintesc că zona este stăpânită de magistrul Ladislau, fiul lui Teuteu. În 1429 Cermeiul aparținea domnilor de pământ Farkaș și Marothy. O parte din terenurile Cermeiului era stăpânită, la 1456, de Episcopia Catolică de Oradea. Între cele 83 de sate care aparțineau, la 1482, lui Ioan Corvin, se aflau și Șomoșcheșul și Cermeiul. După moartea lui Ioan Corvin, marile posesiuni ale sale ajung în posesia marchizului Gheorghe de Brandenburg, între care și cele din satele Cermei și Șomoșcheș. În 1561 sunt pomenite două sate care aparțin domeniului Losonczy. Din 1732, și Cermeiul face parte din domeniul Mutina, până în 1760. Din acest an domeniul Mutina intră în posesia Erariului (statului austriac), care va vinde unor particulari. Așa apare în jurul

anului 1780 nobilul Iakabfy care cumpără suprafețe de multe mii de jugăre în Șomoșcheș (unde construiește un conac) și Cermei. Mari terenuri agricole din zonă au ajuns în proprietatea unor familii nobiliare dintre care: Antal Banhidy, Karoly Brunek, Iozsef Fascho, Ianoș Glatz, Ferenc Lango, Ianoș Vasarhely. În 1383 Șomoșcheșul (Samulkezy) se menționează că aparține lui Stephanus de Salmukezy. Din 1429 satul intră în proprietatea nobilului Marothy. Între anii 1446-1461 familia nobiliară Miskey stăpânea Șomoșcheșul. În 1477 acesta este în posesie Samulkezy iar în 1494 aparține de domeniul Corvineștilor, respectiv voievodul Matei. În 1497 este pomenit „Paulus vayda de Samolkezy”. În 1561 în Șomoșcheș sunt pomenite 25 sesii iobăgești care aparțin domeniilor Doczy, Pribek, Gal, Kutassy, Nadasdy, Bathory. După cucerirea turcească pământurile trec dintr-o stăpânire în alta până în 1732, când intră în proprietatea ducelui 105 Rinaldo de Modena, dar în 1760 intră în proprietatea Erariului care în 1760 care oferă mai târziu pământurile spre vânzare.

Evenimente

Între 1821-1822 haiducii atacă domeniile de pe raza comunei. În 1824 au loc răzvrătiri țărănești din cauza sistematizărilor și sub influența răscoalei din Șepreuș, fiind arestați mai mulți țărani între care 4 din Cermei. În 24 aprilie, 1848 țăranii iobagi din Cermei se revoltă și atacă solgăbirăul, iar cei din Șomoșcheș alungă notarul. În 24 iunie 1848 țăranii se împotrivesc recrutărilor în armata revoluționară maghiară. În 1907, are loc la Cermei o mare adunare populară împotriva legii școlare a lui Apponyi. În 1903 au loc întruniri socialiste la Cermei. La începutul lui noiembrie 1918, se constituie Garda Națională Românească din Cermei, cu 30 membri. Tot atunci a fost alungat notarul din Șomoșcheș și au fost devastate prăvăliile din Cermei iar mulțimea a tras în clădirea jandarmeriei. În noaptea 6/7 noiembrie jandarmii unguri trec la represiune și împușcă 3 persoane, între care 2 din Șomoșcheș. În zilele de Paști ale anului 1919 în Cermei intră armata română. Între 14 septembrie - 20 septembrie 1944 localitățile s-au aflat sub ocupația militară maghiară. Din Cermei au căzut 51 de ostași în Primul Război Mondial și 48 de ostași pe câmpurile de luptă ale celui de Al Doilea Război Mondial. În zilele de 30 iulie, 31 iulie și 1 august 1949 a avut loc o

răscoală țărănească la Șomoșcheș împotriva aplicării cotelor. În urma represiunii au fost împușcate 2 persoane și 13 au fost condamnate..

Învățământul

Cermei: Contractul școlar a fost semnat în 1789. Clădirea școlii atestată din 1793, se află lângă actualul liceu. În 1797 s-a semnat un nou contract. În 1811 cursurile au fost frecventate de 10 copii, în 1811 au fost frecventate de 11 băieți din 46 băieți și 24 fete de vârstă școlară. În 1843 erau înregistrați. În 1833 s-a construit un local propriu de școală. În 1864-1865 au fost recenzați 265 copii de vârstă școlară din care au frecventat 30. În iulie 1900 antistia comunală a cumpărat pentru școala de stat din Cermei un local propriu. În Cermei funcționează și o școală maghiară după colonizările din secolul XIX. În 1875 se înființează Școala elementară de stat care avea în 1909-1910 233 elevi maghiari, 24 elevi germani, 24 elevi germani, 45 elevi români în total 302. În anul școlar 1921-1922 au fost înscriși în clasa întâi 86 copii. În anul 1923 populația Cermeiului număra 2500 locuitori români, 855 maghiari, 115 germani și 65 de alte naționalități iar școlile erau urmate de 270 elevi la școala românească și 101 la școala maghiară. Începând cu 22 septembrie 1947 școala din Cermei a primit denumirea Gimnaziul Unic Mixt Cermei. După 1948 la Cermei au funcționat Școala elementară mixtă, Gimnaziul mixt Cermei, Școala maghiară și Grădinița. În anul 1955 au fost înscriși în clasele I-VII un număr de 230 elevi. Între 1958-1961 la Cermei au funcționa un liceu comercial și două școli profesionale, una agricolă și una pentru mecanizatori. În anul școlar 1965-1966 s-au deschis cursurile Liceului Teoretic Cermei, care a funcționat într-o clădire construită la începutul anilor 60.

La Șomoșcheș contractul școlar a fost semnat în anul 1797, dar probabil școala funcționase și înainte. În 1811 frecventau școala 24 elevi iar în 1817-1818 ajunge la 37 elevi (numai băieți), în 1822 la 33 elevi din 72 băieți și 33 fete de vârstă școlară. În 1843 erau înregistrați 38 de elevi. În 1858 s-a ridicat o nouă clădire din bârne pentru școală, care a fost înlocuită în 1878. În 1881 din 116 copii de vârstă școlară s-au prezentat la examenele finale 54 elevi. În anul 1923-1924 au frecventat școala 83 elevi, iar în anul 1949-1950 au fost înscriși 155 elevi. Începând cu anul

școlar 1959-1960 s-a constituit ciclul al doilea de 7 respectiv 8 clase și s-a construit o nouă clădire a școli, cu cancelarie și clădire pentru director. După 1989 funcționează doar o școală primară cu clasele I-IV.

În colonia Avram Iancu a funcționat o școală primară începând cu anul 1924. În anul 1932 erau înscriși 38 copii iar în anul școlar 1968-1969 au frecventat școala doar 9 elevi.

Personalități

Ioan Tau (n. 1879 – m 1973), învățător la Șomoșcheș din 1904, apoi la Cermei din 1919, subrevizor de control la 34 școli confesionale, înființează grădinița din Cermei în 1928, autorul unui manual de geografie. **Cornel Mager** născut în 1893, preot în Cermei (1917-1927), misionar episcopal la Oradea, director al școlii de cântăreți bisericești, (1928-1936), vicar al Episcopiei, (1936-1940). **Ioan Poleacu** (n. 1905 în Cermei), hirotonisit în 1932, preot în Cermei din 1934, arestat în 1950 și condamnat la 7 ani de temniță grea. **George Tăutan Cermeianu** (n. 1933), filolog, a emigrat în Canada, a scris 18 cărți în limba franceză.

Lizica Mihu (n. 1945) profesor universitar doctor, fost rector al Universității Aurel Vlaicu - Arad, a scris cărți privind istoria teatrului arădean și transilvănean, „George Enescu și Aradul”, numeroase studii în volume colective și reviste de specialitate.

Cornel Mager născut în 1893, preot în Cermei (1917-1927), misionar episcopal la Oradea, director al școlii de cântăreți bisericești, (1928-1936), vicar al Episcopiei, (1936- 1940).

Ioan Poleacu (n. 1905 în Cermei), hirotonisit în 1932, preot în Cermei din 1934, arestat în 1950 și condamnat la 7 ani de temniță grea. **Avram Nicolae** (n. Cermei în 10 dec 1902), licențiat al Facultății de drept din Cluj, avocat Arad, jurist consult.

Faur Petru (n, Șomoșcheș în 14 sept 1894), doctor în științe juridice, avocat - Arad.

Petru Chiș, (n. Cermei 1946), absolvent al Universității Babeș-Bolyai, Facultatea de istorie, profesor la Liceul din Ineu, istoric, a publicat articole și studii în reviste de specialitate și a scris volumul „Ineu de la a doua retragere a turcilor până la sfârșitul primului război mondial și făurirea României Mari”.

Ioan Nagy, învățător, profesor, (n 1949), a scris numeroase studii în reviste și ziare, monografiile dedicate localităților Curtici, Șomoșcheș, Ineu, a creat punctul muzeal Șomoșcheș, intrat în ghidul turistic de la Lucerna și a tipărit, în 2014, monografia „Cermei, studii monografice”.

Vasile Leucutia, profesor de limba română la Șomoșcheș și Cermei,(n. 1938 la Șiad). A scris: Valea Șiadului. Dascăl la Șomoșcheș” (2006) și „Cântecele codrenilor” (2013).

Economie și societate

În 1495 este atestat un voievodat românesc la Somoșcheș. În 1743 este consemnată existența unei mori pe râul Teuz, iar în 1866 se construiește una din primele mori cu abur din comitatul Aradului, motiv pentru care moara căpătase o importanță regională. Cermeiul este sistematizat în jurul anului 1824, în timpul stăpânirii austriece, cu străzi drepte și largi. S-a impus casa din pământ bătut și din văiugă.

La mijlocul secolului al XIX-lea au loc colonizări maghiare la Cermei, când nobilul Iosif von Fascho a adus din Szenaser Pusta (Ungaria) 140 de familii. Altă colonizare importantă are loc la sfârșitul secolului XIX când, între 1890 și 1900, populația aproape se dublează. Cermeiul primește drept de târg în fiecare joi: după 25 martie (Bunavestire), după Sfinții Petru și Pavel, după Sfânta Marie Mică și după Sfinții Mihail și Gavril. Construcția gării și a căii ferate dinspre Ineu spre Cermei s-a terminat în 1889. Tot la Cermei se va opri linia ferată îngustă ce a cărat lemnul dinspre Dumbrăvița de Codru pe lângă Stoinești - Măraș, - Craiva - Coroi la stația de cale ferată.

La sfârșitul secolului al XIX-lea s-a făcut forarea pentru apă de băut, construindu-se fântânile arteziene care scot apa de la 230-300 metri adâncime.

După reforma agrară din 1921, peste 2000 de hectare din moșia baronului Iakobfy au fost distribuite la peste 500 familii din Cermei. La 23 aprilie 1931 comuna Cermei este împroprietărită cu 1782 iugăre de pădure. După primul război mondial, lângă comuna Cermei, pe fosta moșie Hollender, a fost înființat un important centru de colonizare „Avram Iancu”. Oamenii s-au stabilit treptat aici după 1924 venind din Apuseni. Colonia a fost înființată ca o localitate separată. Reforma agrară din martie 1945 a distribuit celor îndrituiți 654 hectare de 108 teren agricol. Naționalizarea din 1948 a adus în proprietatea statului uleiuri din Cermei, moara de măcinat cu trei valțuri și farmacia Hoelender. În 1949 s-a Constituit IAS Cermei. Silozurile și fermele piscicole au fost construite în anii 60 ai secolului XX. CAP Cermei s-a constituit în 16 octombrie 1952, CAP Somoșcheș la 28 noiembrie 1952.

Electrificarea comunei a început în anul 1964 iar până în 1972 majoritatea gospodăriilor au fost racordate la curent electric. În 1972-1973 s-au asfaltat drumurile spre Gurba și Șepreuș. În 1974 a luat ființă Centrul de reparații SMA Cermei. CAP-urile s-au desființat în urma aplicării legii 18 din 1991 și pământul a fost restituit țăranilor. După Revoluția din decembrie în comună se desfășoară, pe lângă exploatarea agricole, activități de exploatare forestieră, activități piscicole, confecții. Începând cu anul 1921 este consemnată activitatea unui dispensar la Cermei. În anul 1969 începe construcția dispensarului uman actual. Din 1926 este înregistrată și activitatea medicului veterinar la Cermei. Farmacia apare ca instituție locală încă înainte de război, aparținând lui Hoelender. În 1778 funcționa deja un post de jandarmi la Cermei. Din 1997 Cermeiul are o clădire nouă pentru primărie. După anul 2000 au fost asfaltate străzile din Cermei și Somoșcheș. Etnografie, obiective turistice și de agrement. Cermeiul aparține din punct de vedere etnografic de subzona Ineu, a zonei Crișului Alb, aflat la limita vestică. Primul teren de sport din Cermei datează din 1926. Pescuit sportiv în amenajările piscicole de 70 hectare de lângă Cermei. Clădirea școlii atestată din 1793, se află lângă actualul liceu. În Cermei și Somoșcheș s-au ridicat monumente eroilor din cele două războaie mondiale.

Cermei azi, un exemplu de modernizare rurală in devenire:

O încercare de a descrie în cuvinte puține tabloul pe care îl oferă astăzi comuna Cermei, s-ar lovi incontestabil de o piedică serioasă și anume, schimbările produse într-un interval scurt de timp, atât de numeroase sunt domeniile în care ele s-au manifestat în ultimii ani, dar în special de la intrarea României în UE.

Realizările de azi, cu care, pe drept cuvânt, se poate mândri oricare locuitor al comunei Cermei, apar cu atât mai importante atunci când le privim prin raportare la momentul de plecare pe calea modernizării, anul 1990.

Printre realizările post-decembriste ale Cermeilor de azi, amintim câteva proiecte care au dus la dezvoltarea comunei atât ca aspect dar și din punct de vedere socio-economic.

Astfel, sub conducerea actualului primar și a echipei acestuia, s-au obținut câteva rezultate notabile care apropie comuna Cermei, tot mai mult de zilele noastre:

- ✓ Sistemul de iluminare stradală este integral funcțional pe leduri
- ✓ Construirea unei piste de biciclete cu lungimea de aprox. 4,5 km
- ✓ Pietruirea drumului agricol spre localitatea Coroi (comuna Craiva) - 5 km
- ✓ Asfaltarea integrală a strazilor din comuna (foto stanga)

Străzi asfaltate în toată comuna

- ✓ Finalizarea capelei de la Cermei (foto dreapta)
- ✓ Finalizarea parcului pentru copii din Cermei

- ✓ Finalizarea complexului sportiv din Cermei unde exista și un hotel cu 15 camere dotate cu baie proprie. Baza dispune și de două terenuri sintetice la Cermei și Șomoșcheș.

Complexul sportiv Cermei

Teren de sport sintetic

- ✓ Amenajarea pietei de legume din Cermei
- ✓ Centrul turistic din Cermei
- ✓ Reabilitarea caminului cultural din Cermei și Șomoșcheș

- ✓ Finalizarea gradinitei cu program normal din Cermei (în imagini caminul cultural și gradinița nr.1 Cermei)

Ambițiile comunei Cermei de a deveni o localitate modernă, demnă de cel de al treilea mileniu nu se opresc însă aici. Lista proiectelor în desfășurare, care înseamnă tot atâtea trepte urcate spre modernitate, este destul de amplă.

La fel de semnificative sau poate chiar mai importante decât schimbările pe plan material sunt modificările produse în mentalitățile locuitorilor comunei. Participând la acțiunile de consultare, la adunările cetățenești, la ședințele de instruire sau la manifestările culturale organizate, locuitorii comunei Cermei se manifestă responsabil, dovedesc preocupare față de propășirea localității lor, își dovedesc lor înșiși, dar și celor din jur, că ei sunt cei care hotărăsc destinul comunei.

Un rol deosebit în crearea noilor mentalități, în răspândirea trăsăturilor noului, îl are, din nou, ca întotdeauna, școala. Detalierea cat si lista generala a proiectelor viitoare, asupra carora comunitatea locala Cermei s-a orientat pentru perioada 2021 – 2030, va fi expusa in partea finala a prezentei strategii de dezvoltare locala.

Foto: Sala de sport Cermei –Imagine pusa la dispozitie de Primărie

Caractere fizico-geografice

- *Asezare geografică*
- *Relieful*
- *Geologia și evoluția paleogeografică*

Județul Arad este situat din punct de vedere geografic în Regiunea de Dezvoltare Vest, respectiv în regiunile istorice Crișana și Banat, de o parte și de alta a Mureșului și Crișului Alb, având ca vecini județul Bihor la Nord și Nord-Est, județul Hunedoara la Sud-Est, județul Alba la Est, județul Timiș la Sud, iar în partea de Vest, Ungaria.

Județul Arad are o suprafață de 7.754 km² cu care deține un procent de 3,65% din suprafața totală a României, ocupând locul 6 ca mărime la nivel național. Are în componență un municipiu – Arad, 9 orașe (Chișineu-Criș, Curtici, Ineu, Lipova, Nădlac, Pâncota, Pecica, Sântana și Sebiș), 68 de comune și 206 de sate.

Localizarea județului creează avantajele unui nod de tranzit, județul aflându-se la intersecția de drumuri europene - Coridorul European rutier IV și drumul rapid care va face legătura dintre Ucraina și Serbia – și la distanțe relativ scurte de 4 capitale ale Europei: Budapesta – Ungaria (284 km), Belgrad - Serbia (215 km), Viena – Austria (506 km) și, nu în ultimul rând, București – România (603 km).

Harta 1: Distribuția localităților în teritoriul județului Arad

Distribuția localităților în teritoriu
în județul Arad

Legendă:

- Municipiu
- Oraș
- Comună

Sursa: Wikipedia

Relieful județului este variat, cu întinderi relativ egale între zonele de câmpie, cele colinare și cele muntoase, crescând de la vest la est, rezultând astfel 3 mari unități de relief: Câmpia de Vest, Dealurile Vestice și Munții Apuseni, iar între culmile montane formându-se Depresiunea Zărandului.

Harta 2: Harta fizică a județului Arad

Sursa: Site-ul Consiliului Județean Arad - <http://www.cjarad.ro>

La nivelul județului Arad, unitățile de relief cele mai reprezentative, sunt :

- Munții Codru-Moma cu altitudinea maximă de 1.112 m, în vârful Pleșu;
- Munții Bihorului - vârful Piatra Aradului (1.429 m) și vârful Găina (1.488 m) aflat la limita dintre județele Arad, Bihor, Hunedoara și Alba
- Munții Zărandului;
- Piemontul Codrului;
- Depresiunea intramontană Moneasa-Rămșa;
- Depresiunea Almaș Gurahonț;
- Depresiunea Zărandului;
- Depresiunea Hălmagiu;
- Dealurile Lipovei;
- Culoarul Mureșului (Lipova-Petriș);
- Câmpia Aradului;
- Câmpia Vingăi;
- Câmpia Teuzului (Câmpia Cermeiului);
- Câmpia Crișul Alb

Foto: Câmpia Cermeiului, Sursa: ananp.gov.ro

Relieful județului Arad se caracterizează prin existența unui relief variat proporționat și etajat de la vest spre est, în teren instalându-se următoarele forme: de la lunci și vechi delte (cu altitudini de circa 80-85 m) la câmpii semidrenate (85-100 m) câmpii piemontane, podișuri și piemonturi, dealuri înalte, depresiuni sub și intramontane, precum și munți cu altitudini de până la 1486 m (Vf. Găina din Munții Bihor), cu structuri geologice și paleogeografice specifice, legate de evoluția în timp și în spațiu a părții de vest a țării.

Învelișul litologic, pe seama căruia s-au format principalele tipuri de sol, alcătuit în majoritatea cazurilor din materiale parentale sedimentare (luturi, loessuri și depozite loessoide, argile,, inclusiv argile glonflante, depozite fluviale și fluviolacustre), cu excepția zonei montane unde sunt prezente rocile eruptive și metamorfice predominant acide.

Soluri

La nivelul județean, substratul pedologic este variat, remarcându-se cernoziomurile, solurile brune și solurile silvestre care ocupă principalele forme de relief; sunt și unele soluri sărăturoase, soluri aluviale și lacoviștile (ca soluri azonale și intrazonale).

Suprafețe întinse din câmpia Aradului sunt compuse din cernoziomuri, soluri ce oferă condiții excelente pentru culturile agricole, acestea fiind bogate în humus, având o grosime de 40-50 cm. Ca varietăți, întâlnim cernoziomuri freatic-umede și cernoziomuri levigate. Solurile brune de pădure au în componența lor humus de 15-40 cm și argilă, ce ocupă suprafețe mai mari în câmpiile înalte, dealurile piemontane și depresiuni. Din punct de vedere al varietății, în județul Arad întâlnim soluri brune-gălbui de pădure și soluri argiloiluviale, asociate cu litosoluri și regosoluri. A treia categorie de soluri întâlnite în județul Arad, sunt solurile silvestre montane brune-gălbui și brune-acide, ce au o arie de ocupare în zonele mai înalte, unde există o vegetație forestieră compactă.

Resursele subsolului Resursele județului Arad sunt diverse și bogate, astfel unele din aceste resurse au fost exploatate încă din vremea romanilor, iar în prezent acestea sunt aproape epuizate; altele, în schimb, nu sunt nici în acest moment suficient exploatate și reprezintă un potențial valoros. Importante zăcămintele de hidrocarburi lichide și gazoase deține zona de câmpie cu preponderență la Sântana, Zădăreni, Bodrogu Nou, Nădlac. Zonele de deal și de munte sunt zone de extracție de minereuri metalifere (munții Zărandului și Codru Moma) - fier, mangan, molibden (Dezna, Moneasa, Săvârșin) și de metale prețioase (aur și argint) la Chisindia, Dud, Cladova. De-a lungul văii Mureșului, județul deține o importantă resursă naturală constituită de depozitele de materiale de construcții (nisip, granit, granodiorit, diorit), de-a lungul văii Crișului Alb, se întâlnesc resurse de andezit, uraniu, azbest, la Gurahonț și Bârsa, sunt pământuri colorate și caolin și la Moneasa marmură. Din categoria resurselor care nu sunt suficient exploatate în prezent fac parte apele termale și minerale. Izvoare se găsesc la Moneasa, Macea, Chișineu Criș, Lipova, Curtici. Dintre acestea sunt recunoscute pentru efectele lor medicale apele minerale de la Moneasa, Lipova și Dezna și Curtici, pentru apă termală.

Rețeaua hidrografică

Județul Arad are una din cele mai importante rezerve de apă din România, atât prin resursele de apă de suprafață, cât și prin cele de apă subterană. Rețeaua hidrografică a județului este formată din resursele de apă de suprafață, acestea formând un bazin, ale cărui dimensiuni sunt de 7.654 km², fiind compus în proporție de 41% de Mureș, 41% Crișul Alb, 15% Crișul Negru și 3% Bega Veche.

Cel mai important râu care străbate teritoriul județului Arad este râul Mureș, cu o lungime de 716 km și o suprafață hidrografică de 27.890 km², clasându-se astfel pe locul 2 în România, după fluviul Dunăre. De asemenea, acesta reprezintă și râul cu cel mai mare debit, intrând în județul Arad cu 142m³ /s; debitul maxim atins este de 2.150m³ /s, provocând inundații. Utilizarea lui este însă restricționată de calitatea apelor, deoarece la capăt de bazin hidrografic râul concentrează poluanți care îl fac utilizabil numai pentru industrie și agricultură.

Crișul Negru se află la limita nordică a județului și are o pondere mai redusă; debitele înregistrate de acesta au valori medii de 29 m³ /s la Zerind.

Crișul Alb intră în județ cu un debit de 14,2 m³ /s având creșteri notabile la Gurahonț (13,7 m³ /s), la Bocsig (18,6 m³ /s) și la Chișineu-Criș (21,4 m³ /s), acest râu fiind utilizat numai pentru agricultură, în special pentru unitățile piscicole.

Acestora li se adaugă o serie de afluenți din care se remarcă, pentru râul Mureș – Valea Corbești, Troas, Bârzava, Milova, Cladova, pentru Crișul Alb – Hălmăgel, Leuci, Tecasele, Cremenoasa, Zimbru, Valea Deznei, Valea Monesei, Talagiu, Hontișor, Chișindia, iar pentru Crișul Negru afluentul Teuz. Apelor curgătoare li se adaugă și o salbă de lacuri dintre care amintim: Tauț (lac de acumulare), Seleuș, Cermei, Rovine și heleștee, precum Balta Țiganilor.

Foto: Raul Crisul Alb. Sursa: wikipedia

Deosebit de valoroase sunt resursele de apă subterană, atât sub aspect cantitativ cât și calitativ, contribuind decisiv la satisfacerea nevoilor populației și cele generate de activități economice, în special cele industriale.

Caracteristicile acestora sunt:

- un debit bogat și prin situarea pânzei freatice, în general, la mică adâncime (peste 2/3 din Câmpia Aradului are ape subterane la mai puțin de 3 m adâncime);
- densitatea rețelei hidrografice se înscrie între 0,6-0,8 km/km² ;

- cele mai mici valori ale densității rețelei de râuri se înregistrează pe interfluviul Mureș - Canalul Morilor;
- în bazinele râurilor Beliu, Moneasa și Tăcășele se înregistrează cele mai ridicate valori ale densității rețelei hidrografice. Densitatea medie a rețelei de râuri în cuprinsul județului Arad este de 0,5 km/km². Dintre suprafețele lacustre amintim, în special, lacurile naturale de luncă, numeroase pe Valea Mureșului, lacurile antropice cum ar fi lacul de baraj de la Tauț.

După conținutul chimic, apele din limitele județului Arad pot fi incluse în următoarele categorii:

- izvoare termale bicarbonatate - sulfatate din zona aferentă bazinului Crișurilor (apele carbogazoase alcaline de la Moneasa);
- izvoare carbogazoase feruginoase în Dealurile Lipovei;
- izvoare bicarbonatate calcice termale, carbogazoase și sulfuroase sodice din zona Mureșului legate de prezența formațiunilor vulcanice neogene din zonă.

Climă

Radiația solară, poziția geografică, altitudinea, poluarea, circulația maselor de aer sunt o parte din factorii genetici ai climei ce determină existența pe teritoriul județului Arad a unui climat temperat continental moderat, cu influențe oceanice. În comparație cu clima din regiunea Câmpiei Române, în câmpia Aradului se resimt și nuanțe moderate cu temperaturi medii anuale apropiate de valoarea de 10oC, astfel, vara înregistrându-se temperaturi de 21oC iar iarna de 1oC cu precipitații bogate de 600 mm. Pe altitudine temperatura medie anuală a aerului este cuprinsă între 10,8oC în zona de câmpie și 6oC la cele mai mari înălțimi. Detaliat situația se prezintă astfel: la câmpie sunt înregistrate temperaturi mai mari de 10oC, în dealurile piemontane valoarea medie anuală scade cu un grad (9oC) iar în regiunile muntoase se resimt între 8o -6 oC.

În județul Arad a fost înregistrată în data de 19.07.1946 la Miniș, maxima absolută, 41.5oC, iar minima absolută de -30oC a fost resimțită în Arad, pe data de 05.02.1954. Gurahonț, regiune depresionară, prezintă un climat de adăpost, cu temperaturi ale aerului ce au valori negative nu foarte mari, astfel în anotimpul rece, luna ianuarie temperatura variază între -10oC în zona de câmpie și -5 oC în zona muntoasă, iar temperatura medie în anotimpul cald pentru luna iulie oscilează între 21oC în zona de câmpie și 16oC în aria muntoasă din est. În zona de câmpie, precipitațiile medii anuale sunt în jurul valorii de 600 mm, iar în zona de contact dintre câmpie și dealurile precipitațiile cresc și ajung la valori cuprinse între 700-800 mm în dealurile piemontane și la valori de maxim 1.200 mm în zona montană. Numărul zilelor cu precipitații sub formă de ninsoare se ridică la 18-30 pe an. Valori extreme au fost în anul 1928 la Arad și în 1947 la Chișineu-Criș când au fost înregistrate minimele precipitațiilor, sub 300 mm, iar maxima precipitațiilor a fost înregistrată în anul 1926, de 1.200 mm la Ineu. În sectorul nordic și vestic există o frecvență mai mare a vânturilor, cu viteze medii de 3-4 m/s. Vântul bate din sectorul nordic 13% și cel sudic 12,4%, frecvența cea mai mică aparținând sectorului estic 3,8%.

Flora și fauna

Corespunzător factorilor fizico-geografici vegetația este variată și bogată în specii caracteristice florei continentale. În județul Arad sunt răspândite diverse plante medicinale: arborele Gingo biloba, Tuia silvestris, brândușa de primăvară, brândușa de toamnă, brândușa galbenă, stejar, fag, carpen, salcâm, graminee perene etc.

Vegetația se caracterizează prin predominarea formațiunilor zonale de silvostepă (asociat, pe suprafețe mici, chiar de stepă și forestiere), a celor azonale de luncă și prin puternica transformare antropică a vegetației naturale; numai 44% din teritoriul județului este ocupat de o vegetație naturală propriu-zisă, sau foarte puțin transformată (aici se include fondul forestier, pășunile și fânețele), restul 56% fiind transformată foarte mult prin înlocuirea ei cu vegetație de cultură 48% din totalul județului sau alte folosințe ale terenului.

Vegetația forestieră (26% din suprafață județului) ocupă suprafețe mai mari în zona montană și în dealurile piemontane. Se recunosc următoarele grupe de formațiuni: carpineto-făgete, goruneto-carpinete (care împreună ocupă cele mai mari suprafețe forestiere), gorunete cu horsti, goruneto-cerete, girniteto-cerete, goruneto-făgete, precum și asociații de pajiști secundare pe locul fostelor păduri defrișate.

Vegetația de silvostepă și chiar de stepă în extremitatea vestică a câmpiei Aradului se caracterizează prin predominarea formațiunilor ierboase, întâlnindu-se însă rar și pâlcuri de vegetație lemnoasă. Pajiștile stepice ruderalizate, xerofile, mezofile de sărături și cele stepizate sunt restrânse în urma extinderii suprafețelor arabile.

Vegetația azonală de luncă, cu caracter hidrofil și mezofil este alcătuită dintr-o serie de specii ierboase și lemnoase caracteristice (salcii, plop, anin). Pe unele suprafețe lacustre cresc nufărul alb și galben.

Fauna

Particularitățile reliefului, climei și vegetației asigură o biodiversitate a faunei cu o compoziție și răspândire variată. Din speciile existente pot fi enumerate mistrețul, râsul, ursul, vulpea, vidra, veverița, căpriorul, iepurele, fazani, rațe, găște, cocori, barza, ariciul, cucuveaua, corbul, bufnița șorecarul, potârnică.

Dintre speciile amenințate și protejate prin lege sunt stârcul galben, șoimul dunărean, egreta mică, dropia, barza neagră și râsul. Amenințarea cu dispariția unor specii se datorează procesului intens de antropizare, cultivării excesive a unor suprafețe de pajiști naturale precum și amplotii luate de braconaj.

La nivelul județului poluarea ocupă cote sub nivelul mediu pe țară. Nu sunt observate degradări îngrijorătoare ale florei și faunei datorită modificării parametrilor de mediu.

Suprafața agricolă și efectivele de animale din localitatea Cermei, conform datelor puse la dispoziție de către Primăria comunei, se prezintă astfel:

Suprafața totală a exploatațiilor(hectare), localitatea Cermei:

Tabelul nr. 4 – Suprafata exploatațiilor

Localitatea	TOTAL
Cermei	9510.26

Suprafața agricolă utilizată și alte suprafețe(hectare), pe categorii de folosință, localitatea Cermei:

Tabelul nr. 5- Culturi si suprafete cultivate , 2019

Localitatea					Suprafața agricolă utilizată			
	Teren arabil	Grau	Porumb	Orz	Floarea Soarelui	Rapita	Culturi permanente	
Cermei	9510.26	1450	3000	500	1400	800	39	

Efective de animale(capete)pe specii, localitatea Cermei, la sfârșitul anului 2019

Tabelul nr. 6- efective de animale, 2019

Localitatea		Specii de	animale			
	Bovine	Ovine/Caprine	Porcine	Păsări	Cabaline	Familii de albine
Cermei	446	17912	428	6160	21	275

Ca si concluzii a primei parti de analiza a comunei Cermei, a incadrarii in spatiu si timp a acesteia cat si a realizarilor de pana la acest moment, putem spune ca localitatea are o infrastructura tehnico-edilitara buna, cu numeroase investitii atrase si puse in aplicare. Totodata, prin supafata agricola insemnata, putem afirma ca localitatea are un important caracter agricol, suprafete insemnate fiind destinate culturilor mari. Localitatea Cermei este astfel, reprezentativa in cadrul judetului Arad, reusind prin resurse proprii dar si cu sprijun de la nivelul judetului, sa ridice nivelul de trai al cetatenilor sai.

Resurse primare și secundare

Resursele naturale

Pe teritoriul comunei Cermei nu au fost identificate resurse ale subsolului care să fie de interes economic însă suprafața agricolă și padurea, reprezintă resurse esențiale în dezvoltarea și funcționarea comunității. Din totalul de 10653.98 ha de teren agricol deținute de comuna Cermei, rezultă cantități importante de cereale și plante tehnice.

Fondul funciar

Cu o suprafață totală de 10653.98 ha, doar 3,99%(425.36 ha) reprezintă suprafața intravilană, însă terenul agricol ocupă un procent semnificativ, 9510.26 de 89,22% din totalul suprafeței fondului funciar din comuna Cermei.

Resurse antropice

În prezent în comuna Cermei nu există un sistem centralizat de alimentare cu energie termică și nici rețea de gaz. Asistența medicală este asigurată de un dispensar, o farmacie, un cabinet stomatologic, în care își desfășoară activitatea 3 medici, 5 asistenți medicali, 1 stomatolog și 2 farmacisti.

Asistența socială asistată este asigurată de 40 asistenți personali dedicați persoanelor adulte cât și copiilor cu handicap.

De asemenea, comunitatea locală beneficiază de servicii publice diverse precum servicii poștale, servicii bancare, televiziune prin cablu, telefonie mobilă și digitală.

La nivelul comunei Cermei, există o ofertă diversificată din sectorul comercial, cuprinzând depozite, magazine alimentare, cofetarie, restaurant, bar. Din punct de vedere cultural, localitatea Cermei, dispune de două școli, un liceu dotat cu 4 laboratoare școlare, bibliotecă, dar și de 3 cămine culturale.

Resurse energetice

Având în vedere că sectorul economic principal în comuna Cermei, este cel agricol, biomasa reprezentată de partea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor din agricultură este o sursă regenerabilă ce prezintă potențial de dezvoltare.

Demografie

- **Situația demografică și indicatori reprezentativi**

Evoluția și tendințele demografice reprezintă repere de o importanță majoră ce angrenează influențe directe asupra întregii comunități locale. De aceea, colectarea și prelucrarea informațiilor veridice, cuantificate și actualizate, reprezintă premise în măsurarea performanțelor, în atingerea obiectivelor Strategiei de Dezvoltare Locală.

Sub aspect demografic, comuna Cermei a înregistrat o involuție la recensământul din 2011 față de cel din 2002.

Conform recensământului efectuat în 2011, populația comunei Cermei se ridică la 2.722 de locuitori, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 2.856 de locuitori.

Majoritatea locuitorilor sunt români (84,06%). Principalele minorități sunt cele de romi (6,8%) și maghiari (4,85%). Pentru 3,6% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută.

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (78,29%), dar există și minorități de romano-catolici (5,18%), adventiști de ziua a șaptea (4,78%), bapțiști (3,64%), penticostali (2,98%) și reformați (1,1%). Pentru 3,6% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

Conform datelor puse la dispoziție de către primăria Cermei, populația curentă a localității se ridică la 2732 de locuitori, dintre care 1407 persoane aparțin sexului feminin iar 1325 dintre locuitori aparțin sexului masculin.

Evoluția numărului de locuitori ai comunei Cermei:

Tabelul nr. 7- Populația, la ultimele două recensăminte;

Nr.Crt.	Denumire	2002	2011
1.	Populația totală	2.856	2.722

Sursa: Direcția Regională de Statistică Arad / Arad.insse.ro

La recensământul din toamna anului 2011, datele statistice ale comunei Cermei, din punct de vedere etnic se prezintă conform datelor de mai jos:

Tabelul nr. 8- Populația, d.p.d.v. etnic la nivelul anului 2011;

Nr. Crt.	Cermei–Total 2011	Romani	Romi	Maghiari	Necunoscuta
1.	2.722	2288	185	132	98

Sursa: Direcția Regională de Statistică Arad / Arad.insse.ro

Populația și densitatea populației – Regiunea Vest / Județul Arad:

Populația județului Arad este în prezent de 476.767 locuitori; raportată la suprafața județului de 7.754 km², se obține o densitate de 61,49 loc/km².

	Număr total persoane în anul 2014	Suprafață (km ²)	Densitate (loc/km ²)
Total	476.767	7.754	61,49
Masculin	231.155		
Feminin	245.612		

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor I.N.S. 2014

Distribuția pe sexe a populației din județul Arad este echilibrată: 48,48% din locuitori fiind de sex masculin și 51,52% de sex feminin, respectiv 231.155 persoane de sex masculin și 245.612 persoane de sex feminin.

La nivel de medii de rezidență, diferența numerică a locuitorilor este de 65.785 de persoane, în mediul urban înregistrându-se valori mai ridicate față de mediul rural.

În mediul de rezidență rural, în anul 2014 comparativ cu anul de referință 2011, numărul locuitorilor a scăzut cu 568 de persoane; aceeași situație este prezentă și în mediul urban, dar în acest caz diferența este de 3.138 persoane.

Populația Județului Arad pe medii de rezidență și pe sexe:

Ani					
Medii de rezidență	Sexe	2011	2012	2013	2014
		Număr persoane			
Total	Total	480.473	479.332	478.166	476.767
-	Masculin	232.505	232.087	231.694	231.155
-	Feminin	247.968	247.245	246.472	245.612
Urban	Total	274.414	273.522	272.309	271.276
-	Masculin	131.095	130.641	130.070	129.578
-	Feminin	143.319	142.881	142.239	141.698
Rural	Total	206.059	205.810	205.857	205.491
-	Masculin	101.410	101.446	101.624	101.577
-	Feminin	104.649	104.364	104.233	103.914

Sursa: Site-ul Institutul Național De Statistică – www.insse.ro, 2014

Populația județului Arad pe intervalul de timp 2011-2014 înregistrează o scădere cu 3.706 persoane față de anul de referință 2011. Cauzele scăderii populației sunt multiple, dintre acestea cele mai importante fiind îmbătrânirea populației, creșterea migrației interne și internaționale și sporul natural negativ.

Structura etnică a populației Județul Arad se caracterizează printr-o diversitate etnică, datorită cursului istoric care a imprimat un profil multilingvistic și multicultural. Evenimentele istorice, precum al doilea Război Mondial, instaurarea regimului comunist și momentul "Decembrie 1989" au determinat scăderea numărului diversității etniilor prin emigrația în mai multe valuri, în special etniile de germani și maghiari. Totodată, după căderea comunismului, au apărut etnii noi, de exemplu: italieni chinezi, etc.

Structura pe naționalități a populației relevă, pe ansamblu, un caracter multietnic, alături de români conviețuind maghiari, romi, germani, slovaci, sârbi, bulgari, etc. Populația românească este cvasimajoritară în toate comunele. Valori mari apar în aria Munților Apuseni, de unde scad ușor către granița de vest a județului. Populația maghiară este majoritară în comunele localizate pe frontiera de vest a României.

Romii sunt dispersați, dar mult mai prezenți în comunele din ariile de câmpie. Populația germană, mult diminuată numeric după anii 1990-1991, se concentrează în Câmpia Mureșului. În ceea ce privește structura etnică, populația județului Arad este în proporție de 76,11% de etnie română.

Populația care s-a declarat de etnie maghiară reprezintă 8,22% din totalul populației stabile, iar cea de etnie romă, 3,67%. Celelalte minorități etnice au cote nesemnificative, în valoare de 1%, iar populația de alte etnii decât cele specificate reprezintă 0,26%.

Caracterul multietnic și multicultural al județului reprezintă o premisă pentru o cooperare transfrontalieră benefică pentru toate comunitățile locale și regionale.

DENSITATEA

Densitatea populației reprezintă numărul de persoane pe unitate de suprafață, măsurându-se în general în persoane pe kilometru pătrat, obținându-se prin împărțirea numărului de locuitori la suprafață în kilometri pătrați.

Densitatea generală

Densitatea generală pe teritoriul comunei Cermei este de 25,04 locuitori / km². Prin comparație, densitatea la nivel de județ este de 52,7 locuitori / km² iar a României este de 84,96 locuitori / km².

De-a lungul anilor, datorită schimbărilor în suprafața totală, dar și schimbării numărului de populație, densitatea s-a modificat și ea.

Revenind la analiza structurii populației, din punct de vedere confesional, situația se prezintă astfel:

Tabelul nr. 11 – Structura populației, d.p.d.v. confesional;

Nr. Crt.	Cermei – Total 2011	Ortodocsi	Catolici	Adventisti	Baptisti	Penticostali	Reformati	Necunoscuta
1.	2722	2131	140	130	99	81	32	98

Sursa: Direcția județeană de statistică Arad / Arad.insse.ro

Structura populației din punct de vedere etnic și confesional la recensământul din 2011 – procentual:

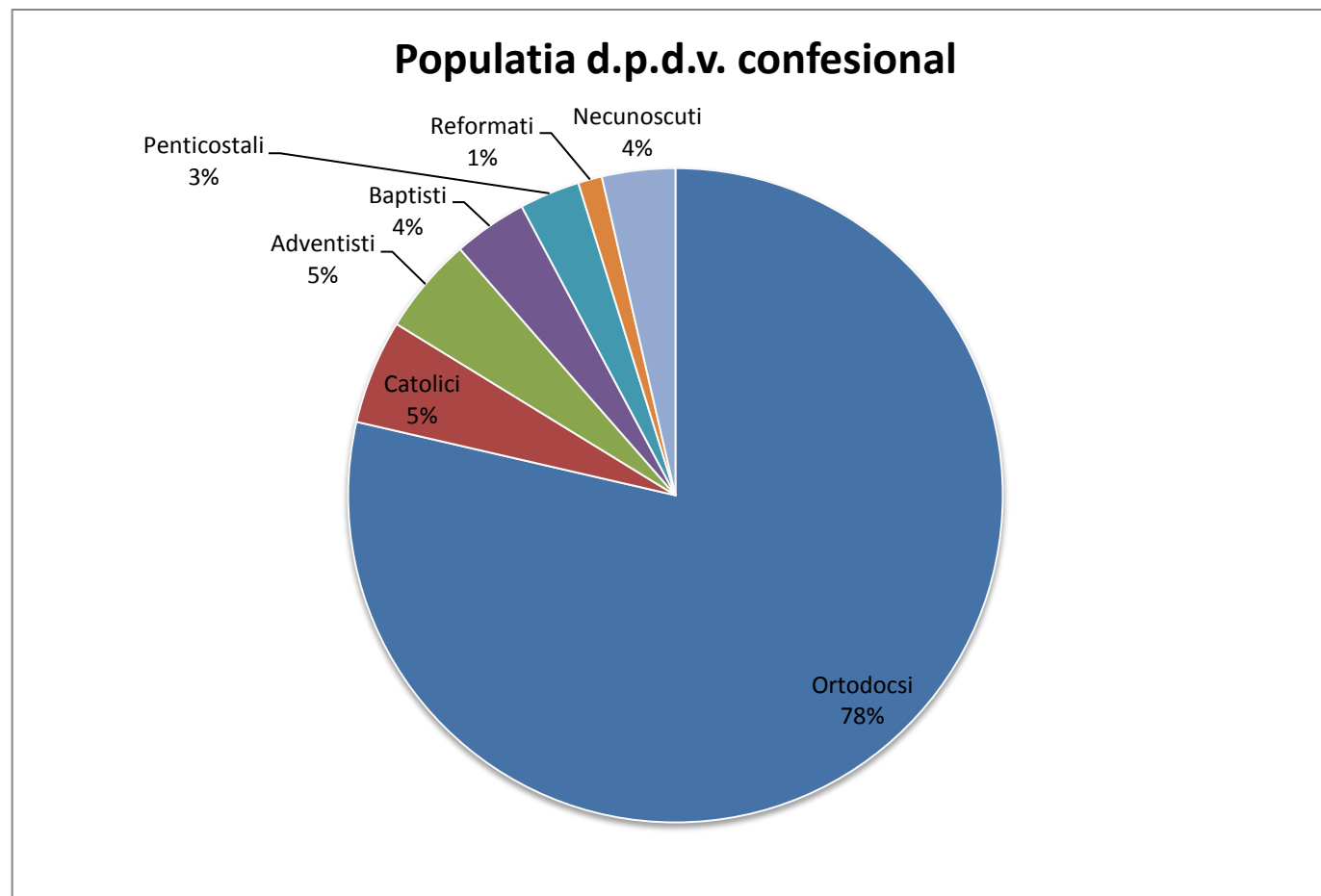

Fig. nr. 4 – Structura populației, procentual, d.p.d.v. confesional;

Sursa: Direcția județeană de statistică Arad / Arad.insse.ro

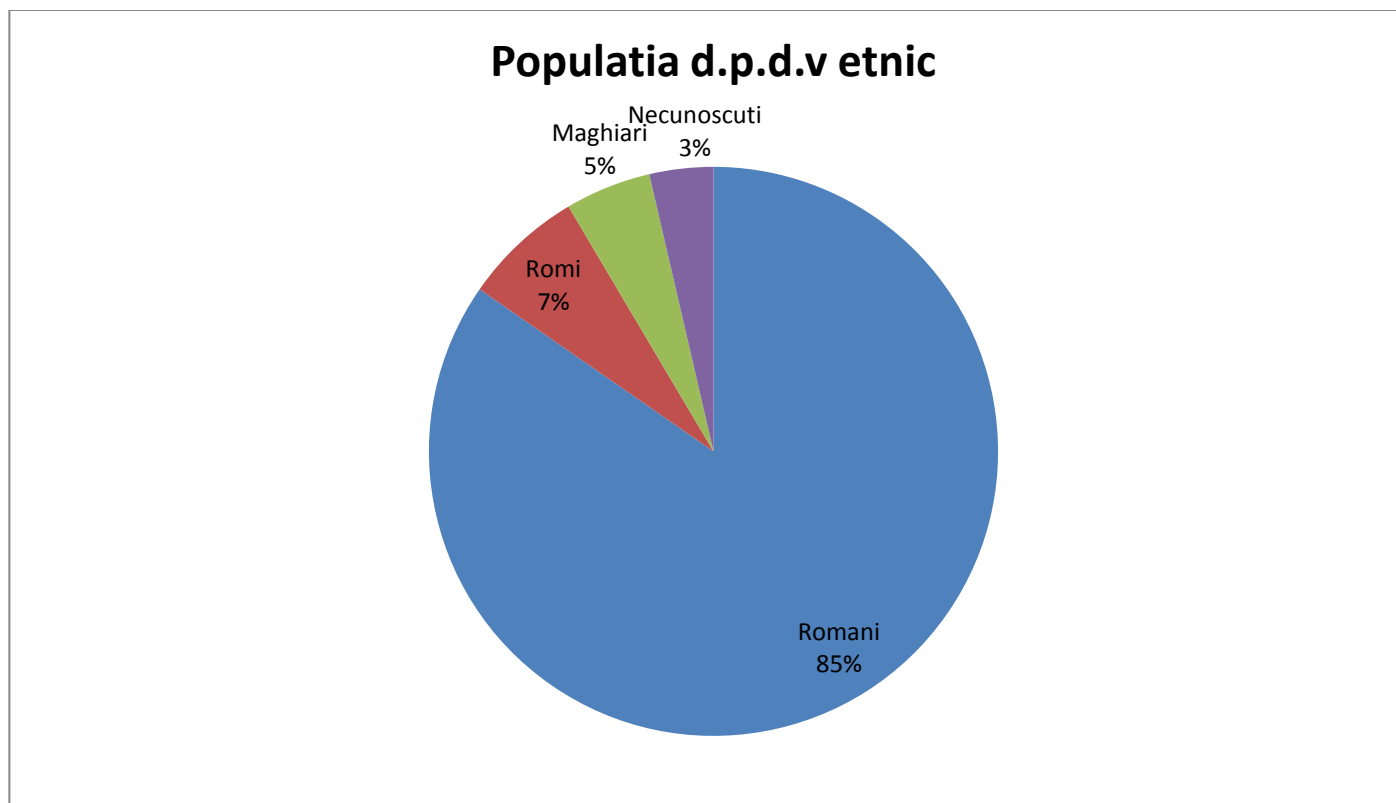

Fig. nr. 5- Structura populației, procentual, d.p.d.v. etnic;

Din datele statistice la nivelul anului 2011, dintre cei 2722 locuitori ai comunei Cermei, majoritatea locuitorilor sunt români (84,06%). Principalele minorități sunt cele de romi (6,8%) și maghiari (4,85%). Pentru 3,6% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută

Conform celor mai recente date statistice de la INSSE Arad, la data de 1 iulie 2019, date intermediare , avand in vedere timpul trecut de la ultimul recensamant, populatia totala a comunei Cermei pe sexe, se prezinta astfel:

Tabelul nr. 12 – Structura populatiei, estimare INSSE, 2019 ;

Nr. Crt.	Cermei–Total 2019	Masculin	Feminin
1.	2722	1315	1407

Tabelul de mai sus, ne prezinta cele mai noi date despre populatia curenta a localitatii analizate. Se poate observa astfel, o noua scadere a numarului de locuitori , intr-un procent de 4,69% fata de ultimul recensamant oficial din anul 2011. De asemenea, se poate observa ca predomina sexul masculin, intr-un procent de 48.31% din totalul populatiei, sexul feminin fiind reprezentat intr-un procent de 51.69%.

Ca o concluzie a acestor date intermediare inaintea urmatorului recensamant al populatiei, ce va avea loc in anul 2021, putem spune ca situatia la nivelul localitatii Cermei se mentine in tendintele nationale de scadere si depopulare a tarii si in special a comunelor din mediul rural, in absența unor măsuri guvernamentale care să stimuleze natalitatea și familia ca celula de bază a societatii.

Totusi, putem remarca aici, comparativ cu majoritatea comunelor tarii, o situatie destul de echilibrata a proportiilor celor doua sexe, dar si o scadere/depopulare, mai putin accelerata, procentul de scadere a numarului locuitorilor, nedepasind 10%, intre recensamantul din 2011 si momentul prezentei analize.

Populația tanara a localitatii Cermei, mai cuprindea la **1 iulie 2019** : 67 de prescolari si 406 scolari. Aceeasi localitate, mai numara la data mentionata , in jur de 530 persoane angajate, ceea ce ne indica faptul ca mai mult de jumatate din populatia comunei este inca activa si inglobata intr-o forma de activitate organizata, aducatoare de venituri.

In cadrul comunei, conform datelor puse la dispozitie de autoritatile locale, doar 85 de persoane figureaza ca fiind fara ocupatie.

Mai sunt de mentionat aici, in cadrul analizei demografice, urmatoarele aspecte:

- ✓ Comuna Cermei, numara 19 gospodarii de rromi;
- ✓ Persoane adulte cu handicap de gr.I – 40
- ✓ Copii cu handicap pe raza localitatii – 3
- ✓ Asistenti personali pentru persoanele adulte cu handicap – 40.

Desi populatia scolara si prescolara numara la acest moment 473 de persoane, reprezentand 17.37 % din totalul populatiei generale, perspectivele cresterii numerice a acesteia sunt totusi pozitive in raport cu tendinta nationala de imbatranire a populatiei tarii.

Tot la nivelul anului 2019, datele obtinute, ne indica un numar de 1011 gospodarii / locuinte. La acest capitol, localitatea sta mai bine fata de alte comune ale judetului, numarul constructiilor noi sau a imobilelor reabilitate fiind in crestere cu aproximativ 7% .

Mișcări ale forței de muncă

Forța de muncă din comuna Cermei exercită în general mișcări pendulatorii zilnice. Sunt multe persoane ce fac naveta în localitățile și orasele învecinate. Multi dintre locuitorii comunei se ocupă cu activități ce țin de domeniul agro-zootehnic iar o altă parte sunt înglobați în activități ce țin de administrația publică, învățământ și diverse societăți comerciale locale.

Populația salariată a comunei Cermei, pe domenii de activitate în anul 2018 :

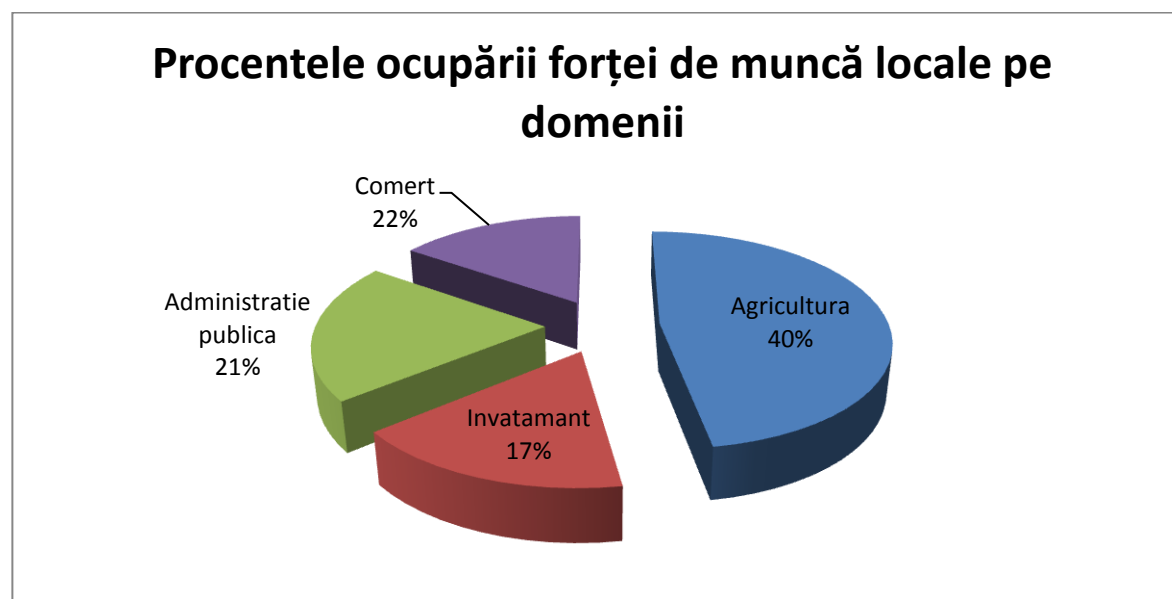

Fig.7 - Salariați pe domenii de activitate, la nivelul anului 2018 ;

Sursa: Direcția județeană de statistică Arad / Arad.insse.ro

Forța de muncă în județul Arad

Populația activă și populația ocupată

Conform Institutului Național de Statistică, populația activă din punct de vedere economic cuprinde toate persoanele de peste 15 ani și care furnizează forță de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii în timpul perioadei de referință, incluzând populația ocupată și șomerii. În județul Arad, conform structurii populației pe grupe de vârstă, segmentul populației aptă de muncă (15-64 ani) este majoritar, respectiv 217.300 persoane în anul 2013, reprezentând 117.100 persoane de sex masculin și restul de 100.200 persoane de sex feminin din totalul populației stabile de 476.767 persoane, această valoare reprezentând 24,94% din totalul populației active la nivel de regiune și 2,4% din totalul populației active la nivel național. Conform statisticilor la nivel județean în anul 2013, numărul mediu de salariați din județ era de 116.953 persoane, deci aproximativ 25.94% din populația în vârstă de muncă. Numărul populației ocupate în perioada 2010-2013 a înregistrat o creștere constantă, astfel în anul 2013 au existat în medie cu 9.978 de salariați mai mulți, comparativ cu anul 2010. Rata de ocupare a resurselor de muncă din județul Arad este de 70,8%, aceasta fiind mai mare decât rata Regiunii de Vest (de 66,2%) și cea de la nivel național (de 60,9%). Municipiul Arad deține aproximativ 36% salariați din totalul numărului mediu al județului, reprezentând un număr de 64.868 persoane.

Șomajul

Numărul șomerilor din județul Arad la sfârșitul anului 2013, a fost de 6.864 persoane, iar rata șomajului a fost de 3,2%. La nivelul anului 2013, rata șomajului în județul Arad a fost inferioară celei de la nivel național (de 7,3%).

În anul 2013, procentul șomerilor bărbați din județul Arad a fost de 54% din totalul populației șomere, de asemenea, procentul șomerilor femei a fost de 46% din totalul populației șomere. În ultimii ani se constată tendința de scădere a numărului de șomeri și a ratei șomajului la nivelul județului Arad.

În urma informațiilor furnizate de Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Arad, doar 532 persoane au beneficiat de cursuri de formare gratuite în anul 2012, iar în anul 2013, ponderea persoanelor ocupate din rândul absolvenților la programele de formare profesională a fost de 31%.

Totalul locurilor de muncă disponibile în anul 2013, la nivel județean a fost de 5.068 de locuri de muncă, din care 1.277 au fost destinate codului COR 932906 - muncitor necalificat la asamblarea, montarea pieselor. La polul opus sunt sectoarele din administrația publică, sănătate, învățământ și cultură, unde sunt cele mai puține locuri de muncă disponibile.

Domeniile de activitate cu excedent de forță de muncă sunt prestări servicii, transporturi și construcții, iar cele cu deficit de forță de muncă sunt confecții, cablaje, comerț, pază și securitate. În anul 2013, conform datelor furnizate de Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Arad, nu au existat solicitări din partea agenților economici pentru cursuri de instruire, singura categorie de persoane care au apelat la serviciile acestei instituții publice au fost persoanele în căutarea unui loc de muncă sau șomerii.

Începând cu anul 2011, Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Arad nu a derulat proiecte sau programe de pregătire profesională susținute prin finanțări publice nerambursabile. În 2014 a fost finalizat proiectul "Cercetarea și prognoza pieței muncii din vestul României. Evidența șomajului neînregistrat din județul Arad", proiect cofinanțat (75%) prin POS DRU 2007-2013. Valoarea totală a proiectului este de 17.901.371 lei, adică aproximativ 4 milioane euro. Prin proiect s-a reușit identificarea a 5.000 persoane care nu erau înregistrate ca șomeri, modificând astfel nivelul ratei șomajului.

Un alt proiect implementat de Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Arad a vizat integrarea pe piața muncii a șomerilor din județ, astfel prin proiectul "Creșterea adaptabilității și a performanțelor șomerilor tineri în integrarea pe piața europeană a muncii", un număr de 250 de tineri din Arad au beneficiat de cursuri de operator calculator și limba engleză, crescând șansele acestora de angajare.

TIPURI TERITORIALE DE AȘEZĂRI

Mărimea demografică

Din punct de vedere al mărimii demografice, după numărul de locuitori (2732 populație totală), comuna Cermei se încadrează în categoria localitatilor mijlocii din țara noastră. Localitatea este o comună cu trei sate componente, satul central Cermei, cel care da și numele localității și satele apartinătoare, Somosches și Avram-Iancu, neavând alte cătune aparținătoare.

Suprafața totală ocupată cu construcții reprezintă aproximativ 300 ha la nivelul întregii comune, suprafața în creștere, construcțiile noi fiind cu 5% mai multe în ultimii 3 ani.

În raport cu relieful

În raport cu relieful, comuna Cermei este dominată de relieful de câmpie, în acest caz : Câmpia Panonică(Câmpia Aradului și Câmpia Crisurilor).

Tipul funcțional

Comuna Cermei, ca tip funcțional de așezare rurală face parte din categoria așezărilor cu funcții predominant agricole având funcție cerealier – zootehnică.

Din totalul terenului agricol, mai mult de 75% din suprafața se cultivă cu cereale. Totodată, Cermei mai deține o suprafață de aproximativ 20 ha livezi și 70 ha de luciu de apă(bălți).

Pășunea ocupă în prezent o suprafață considerabilă de aproximativ 1042 ha.

ATRACTIVITATEA ECONOMICĂ

O viziune revitalizantă asupra dezvoltării locale prin crearea unui cadru favorabil antreprenoriatului, incluziune socială și un grad sporit de ocupare a forței de muncă, vor constitui fundamentul pentru recosntruția economiei locale, care poate oferi cea mai bună combinație între mediul rural și cel urban.

În vederea poziționării comunei Cermei ca piața de desfacere pentru produsele locale și generatoare de locuri de muncă, atractiv pentru locuitori, infrastructura reprezintă baza acestui proces de dezvoltare. Diferențele dintre mediul urban și cel rural din județul Arad sunt semnificative, iar o interconectare a nivelului de dezvoltare impun o aliniere a căilor de transport la standarde normale, care să confere un nivel ridicat de mobilitate a populației. O infrastructură modernă poate contribui pe de o parte la atragerea investitorilor în mediul rural iar pe de altă parte la atragerea populației din mediul urban spre cel rural.

Deși la nivel național aderarea României la Uniunea Europeană a însemnat și atragerea de fonduri pentru infrastructura spațiului rural, aceasta prezintă minusuri în multe din comunele României, fiind la un nivel sub european. Comuna Cermei, reprezintă un exemplu pozitiv din acest punct de vedere, beneficiind de o infrastructura mult îmbunătățită față de cea a multor comune din județ. Situația comunei Cermei la momentul analizei prezentului document programatic, se prezintă astfel:

Tabel nr. – 15 Infrastructura locală curentă;

CATEGORIE de INFRASTRUCTURĂ LOCALĂ	PROCENT ACOPERIRE
Retea alimentare apă potabilă	93%
Retea canalizare ,statie epurare si tratare ape reziduale	55%
Retea alimentare gaz metan	0 %
Serviciu de salubritate	100%
Electricitate	85%
Iluminatul public	80%
Retea de drumuri:asfaltate, pietruite, de pământ :	DJ asfaltat 100%

	DC1 asfaltat 100%
	DC2 pietruit 44% pamant 56%
	Strazi: asfaltat 75% / pietruit 20%
	pamant 5%
Internet	75%
Telefonie mobila	75%
Telefonie fixa	95%

Daca ar trebui sa facem o scurta analiza a infrastructurii curente din comuna Cermei, putem spune ca localitatea dispune in mare parte de o infrastructura generala buna, cu multe sectoare acoperite integral ca si utilitate publica. Drumurile comunale asfaltate partial (65%), reseaua de alimentare cu apa potabila(93%) si electrificarea in proportii de 85%, sunt punctele forte ale localitatii.

Transportul în comună este asigurat de linii particulare de microbuze care fac legătura cu principalele localități și

orașe din apropiere.

Dupa cum se poate observa in analiza infrastructurii curente a localitatii Cermei, aceasta nu dispune de retea de gaz si are in continuare nevoie de imbunatatirea retelei rutiere pe care o administreaza, si anume: modernizarea DJ 793 pe UAT Cermei si DJ 709 de la Cermei la limita spre com. Beliu.

Din punct de vedere al strazilor interioare, se doreste modernizarea in totalitate deoarece zona asfaltata nu este la standardele actuale, avand max 2,5 m latime.

Detalierea necesarului curent al infrastructurii comunei, se regaseste in partea finala a prezentului document, in sectiunea alocata portofoliului de proiecte.

Foto puse la dispozitie de Primarie: Drumuri interioare, comuna Cermei .

Agenti economici locali

Pentru a întregi imaginea comunei Cermei din punct de vedere economic, vom menționa câteva dintre întreprinzătorii locali. O comunitate are nevoie de investiții și investitori, are nevoie de inovație și ambiție, de deschidere spre nou, de încercare și reușită, în lungul drum al dezvoltării economice. De ce sunt importanți investitorii și oamenii de afaceri locali? Ei bine, fără ei, fără aportul lor financiar, înglobarea forței de muncă de la nivel local, cât și taxele și impozitele care se duc atât către bugetul local cât și cel de stat, s-ar contabiliza într-un mare minus iar mult dorita autofinanțare bugetară și dezvoltare socio-economică, nu s-ar mai putea întâmpla.

Nr. crt	Denumire	Domeniu de activitate
1	SC DALINI CERMEI	COMERCIAL
2	SAS ANGELICALI." ALIADA"	COMERCIAL
3	AVRAM I.M. DANIEL I. I.	COMERCIAL
4	A.F.SAS	COMERCIAL
5	POSTA ROMANA	PRESTARI SERVICII
6	SC. JOHN CARPENTER INTERNATIONAL SRL	PRELUCRAREA LEMNULUI
7	CAFFEBAR DALIANA MULTIPROD SRL	COMERCIAL
8	TIALEX CASABLANCA	COMERCIAL
9	ALEXIME DMA I.I.	COMERCIAL
10	SELEGEAN ANGELICA I.I.	COMERCIAL
11	SC. SEDIJ	AGRICULTURA
12	COOP. CONSUM -RESTAURANT	COMERCIAL
13	SC. MEDICA Dr. TERCHET	SANATATE
14	SC VET. Dr. MONEA	MEDICAL
15	DIANTHUS FARM	MEDICAL
16	SC IMPLANT DENT	MEDICAL

17	HANES NICOLAE I.I.	PRELUCRAREA LEMNULUI
18	JURCA IONEL I.I.	COMERCIAL
19	AF BUREANCU	COMERCIAL
20	MOLDA COM	COMERCIAL
21	SC SMITHFIELD ROMANIA	AGRICULTURA -CRESTERE PORCINE
22	SC MICUL MARE GOSPODAR	PRESTARI SERVICII
23	CORINA S PHARMACEUTIC SRL	MEDICAL
24	SC MITDOM	PRELUCRAREA LEMNULUI
25	AF JULA “ RACORITOARE “	COMERCIAL

Comuna Cermei beneficiaza de prezenta pe teritoriul ei, a catorva agenti economici de dimensiuni medii, care acopera mai multe domenii de activitate precum: prelucrarea lemnului, agricultura sau zootehnie.

Societatile comerciale care isi desfasoara activitatea pe raza localitatii, inglobeaza forta de munca locala specializata, formata la locul de munca sau necalificata.

Tot sub aspect economic, localitatea prin reprezentantii de la nivel local, isi doreste atragerea de noi investitii si investitori care sa inglobeze cat mai multi localnici dintre cei considerati a fi o forta de munca apta si disponibila.

Tot aici este de mentionat deschiderea si sprijinul autoritatilor locale in dezvoltarea de noi afaceri in localitatea Cermei, care sa conduca la o buna dezvoltare a acesteia sub aspect socio-economic a cetatenilor comunei.

Educație

În perioada 2021-2030, comuna Cermei își propune și o îmbunătățire continuă și permanentă a domeniilor de referință din spațiul local precum: învățământ, sănătate, asistență socială cat și toate celelalte servicii publice de care depinde calitatea și standardul de viață al populației din mediul rural.

Cadrul strategic pentru educație și formare le-a permis țărilor UE să identifice patru obiective comune pentru a aborda aceste provocări până în 2020 dar și în perioada programatică 2021 -2027: realizarea obiectivelor programului de învățare pe tot parcursul vieții și ale programului privind mobilitatea, îmbunătățirea calității și eficienței educației și formării, promovarea echității, coeziunii sociale și cetățeniei active, stimularea creativității și inovării, inclusiv a spiritului antreprenorial, la toate nivelurile de educație și de formare. Măsura continuă și pe actuala sesiune de dezvoltare strategică a educației la nivel european.

Fiecare țară din UE răspunde de sistemele sale de educație și formare, politica UE având rolul de a veni în sprijinul măsurilor luate la nivel național și de a ajuta la soluționarea provocărilor comune, cum ar fi îmbătrânirea populației, lipsa lucrătorilor calificați sau concurența mondială.

UE oferă o platformă de schimb de bune practici, colectând și difuzând informații și statistici și furnizând consultanță și sprijin în favoarea reformelor educaționale.

Context actual general

Formele sistemului de învățământ din comuna Cermei, cuprind următoarele categorii: preșcolar, primar, gimnazial și liceal. Rețeaua educațională fiind formată din două grădinite, două școli generale cu 4 laboratoare și un liceu.

Foto puse la dispoziție de Primărie: Liceul Teoretic Cermei

La nivelul instituțiilor educaționale și de învățământ își desfășoară activitatea 27 de cadre didactice ce oferă o pregătire la cele mai bune standarde educaționale ținând cont și de contextul actual în care se desfășoară activitatea didactică.

Populația școlară la nivelul anului 2019(preșcolari+școlari), numara aproximativ 473 persoane, distribuie astfel:

- 67 prescolari
- 406 scolari

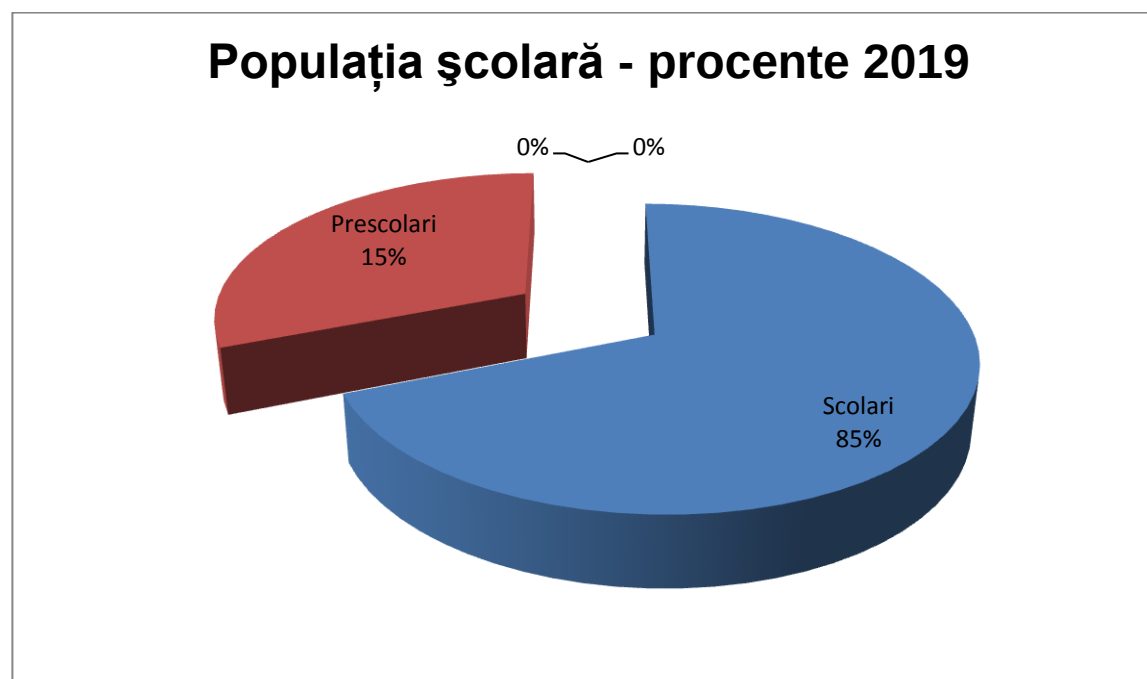

Fig.8.-Evolutia procentuala a prescolarilor si sclarilor -201 9 / Sursa: Primaria Cermei

Sport și agrement

Dezvoltarea oricărei comunități este indispensabilă de factorul de petrecere a timpului liber și de opțiunile recreaționale existente. La mai bine de 13 ani de la intrarea țării noastre în UE, putem afirma cu tărie că indiferent de locul în care trăim pe teritoriul României, cu toții avem și simțim nevoia unor momente de deconectare, de relaxare și conectare socială, altfel decât prin activitățile noastre cotidiene.

În analiza situației curente, avem ocazia să constatăm că la nivel local se întâlnesc: 1 parc pentru copii, 2 baze sportive dar și 3 camine culturale, puse la dispoziția cetățenilor comunei de către autoritățile locale.

Totodată, comuna Cermel se poate mandri cu echipa sa de fotbal “Victoria Lunca Teuz-Cermel”, aflată în Liga a 4-a Arad.

Foto puse la dispoziție de Primărie: Echipa de fotbal Cermel

Un alt proiect ambicios, finantat din bugetul local, este construcția unui ștrand în Cermei. Este o construcție amplasată în vecinătatea bazei sportive, are două bazine, unul mare și unul pentru copii, si va fi dotat cu panouri solare pentru încălzirea apei din bazine.

Foto puse la dispozitie de Primarie: Strand Cermei

Sănătatea

„Atingerea unor parametri apropiați de nivelul decent al stării de sănătate a populației și al calității serviciilor medicale rurale” reprezintă obiectivul principal al strategiei naționale Orizont 2025. În acest context, creșterea accesibilității la serviciile medicale presupune implementarea unor investiții majore în spațiul rural, care să răspundă problemelor de sănătate publică prioritare și nevoilor grupurilor vulnerabile. Prin urmare, creșterea finanțării serviciilor sanitare și un management mai eficient al resurselor existente reprezintă priorități ce trebuie implementate, având în vedere că dezvoltarea socială este influențată direct de investirea în capitalul uman.”

Din punct de vedere medical, comuna Cermei este deservită de 3 medici la o populație de 2732 locuitori, ceea ce este insuficient. Prin comparație, media națională este de 23.4 medici/10.000 locuitori.

Serviciile medicale în marea majoritate a cazurilor în zonele rurale, pot fi catalogate drept precare și insuficiente, neadaptate populației, situându-se cu mult sub nivelul serviciilor medicale oferite în zonele urbane. În acest cadru general, comuna Cermei nu reprezintă o excepție, gradul de asigurare cu servicii medicale cu personal calificat fiind scăzut, numărul medicilor fiind insuficient în raport cu numărul de locuitori.

Situația curentă în ceea ce privește sănătatea, la nivelul comunei Cermei, anul 2019, se prezintă astfel:

Medici	3
Dispensar	1
Asistenți medicali	5
Farmacie	1
Farmacisti	2

Strategia de Dezvoltare Locala a comunei Cermei, este elaborata intr-o perioada tulbure din punct de vedere medical, atat la nivel national cat si international. Pandemia noului Coronavirus, a pus la grea incercare sistemele medicale ale celor mai dezvoltate tari de pe glob si implicit sistemul medical romanesc. Cu atat mai importanta devine sanatatea si serviciile medicale oferite locuitorilor unei tari, dovedindu-se iata, inca o data, ca fara preventie, promovarea corecta si generala a tuturor informatiilor medicale, orice sistem medical, poate colapsa datorita supraaglomerarii intr-un timp foarte scurt.

Foto pusa la dispozitie de Primarie: Dispensar si farmacie Cermei

In acest context medical general si in concordanta cu strategia de tara , tintele 2030 sunt:

- Asigurarea accesului universal la servicii de informare, educare și consiliere pentru promovarea prevenției și adoptarea unui stil de viață fără riscuri,
- Digitalizarea completă a sistemului de sănătate și, implicit eliminarea documentelor și registrelor tipărite pe suport de hârtie, pentru a eficientiza și a facilita intervențiile medicale, pentru a asigura populației accesul rapid la servicii medicale de calitate, la tratamente și medicamente și pentru monitorizarea eficientă a nevoilor
- Reducerea prevalenței mortalității materne și infantile, a incidenței cancerului la sân sau de col uterin și a sarcinilor la adolescente, având ca obiectiv prioritar grupurile vulnerabile și defavorizate
- Reducerea mortalității materne și mortalității neonatale, astfel încât să se situeze sub media UE
- Creșterea acoperirii vaccinale până la nivelul minim recomandat de OMS pentru fiecare vaccin, prin dezvoltarea unei platforme comune de colaborare între autorități, medici, pacienți, organizații internaționale cu experiență în acest domeniu, reprezentanți ai companiilor în domeniu, precum și alți factori interesați
- Promovarea conștientizării bolilor psihice, reducerea stigmatului și crearea unui mediu în care cetățenii afectați se simt acceptați și unde pot cere ajutor
- Stoparea îmbolnăvirii de tuberculoză și combaterea hepatitei și a altor boli transmisibile
- Reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de bolile netransmisibile prin prevenire și tratament și prin promovarea sănătății și bunăstării mintale
- Reducerea mortalității cauzate de boli cronice
- Reducerea consumului de substanțe nocive.

Mediu

Provocarea actuală în domeniul protejării mediului înconjurător constă în găsirea unei relații de sustenabilitate între mediu și creșterea economică continuă. Calitatea vieții generațiilor prezente și viitoare depinde de factorii de mediu și de măsurile de prevenție adoptate de fiecare comunitate în parte.

Contextul actual general

La nivelul județului Arad, calitatea aerului este permanent monitorizată prin intermediul unei rețele complete de analize ce permit evaluarea aerului. Concluziile acestor analize au identificat sursele principale de poluare din județul Arad, ca fiind date de: industrie, agricultură, asphalt, utilizarea carburanților, încălzire și salubritate.

Calitatea apei de suprafață

Apele de suprafață de pe teritoriul județului Arad aparțin bazinului hidrografic al Muresului și Crisului Alb si Negru. Calitatea apei de suprafață la nivelul comunei Cermei este influențată de pericolele naturale înregistrate precum furtuni, inundații, posibile alunecări de teren și secete.

Produsele pentru protecția plantelor

Limitarea utilizării produselor agrochimice(îngrășeminte și pesticide) și încurajarea dezvoltării și utilizării de produse ecologice în vederea atingerii obiectivelor agriculturii durabile reprezintă măsuri ale legislației europene. În acest sens, promovarea unei agriculturi în acord cu protejarea mediului este o necesitate și la nivelul comunei Cermei.

Calitatea solurilor

Calitatea solurilor depinde foarte mult de activitățile umane , dar și de fenomenele fizice naturale.Dezvoltarea acțiunilor antropice, cat și fenomenele fizice naturale pot avea influențe negative asupra calității solului. De aceea, printre principalele probleme care afectează solurile sunt alunecările de teren, eroziunile torentiale și de suprafață, acidifierea, cat și excesul de umiditate.

Capacitatea administrației publice locale

Prioritatea Guvernului României în domeniul administrației publice locale impune realizarea unei reforme concrete prin care profesionalismul, transparența și responsabilitatea să fie caracteristici și atribute ale administrației publice românești. Creșterea gradului de informare, conștientizare și responsabilizare a structurilor din administrațiile locale, precum și creșterea transparenței și eficienței instituționale se numără printre măsurile menite să apropie administrația de cetățean și să reducă vulnerabilitatea la corupție.

Contextul general actual

Dezvoltarea durabilă a unei comunități implică și un proces de modernizare și adaptare a administrației publice locale la contextul național și european, cu atât mai mult cu cât atragerea de fonduri nerambursabile prin proiecte investiționale viabile reprezintă o sursă importantă de venituri pentru administrația locală.

Sediul administrației publice locale este localizat în comuna Cermei într-un imobil reabilitat. De asemenea, primăria comunei Cermei este racordată la rețeaua de telefonie fixă și mobilă și la rețeaua de internet.

În comuna Cermei, autonomia locală se realizează sub directă conducere a autorităților publice locale, constituite din:

- Consiliul local, care hotărăște în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care aparțin de competența altor autorități publice sau centrale;
- Primarul (ca autoritate executivă): asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, precum și punerea în aplicare a legilor, a decretelor, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului și Hotărârilor Consiliului local.

În vederea aplicării activităților date în competența sa, primarul comunei Cermei este susținut de un aparat de specialitate, pe care îl conduce. Acesta este structurat pe compartimente funcționale, distribuite pe diferite domenii (financiar, juridic, administrativ, social, cultural, de mediu etc). De asemenea, administrația publică locală pune la dispoziția populației comunei și servicii de evidență a populației.

Autonomia locală a comunei Cermei, are în vedere organizarea, funcționarea, competențele și atribuțiile precum și gestionarea resurselor, care aparțin comunei, centralizate în cadrul inventarului domeniului public aprobat prin Hotărâre de Guvern. De asemenea, în scopul asigurării autonomiei locale, autoritățile administrației publice locale au dreptul să instituie să perceapă impozite și taxe locale și să aprobe bugetul local propriu în condițiile legii.

Administrația publică locală Cermei, are la momentul scrierii prezentului document programatic, următoarea structură departamentală:

Departamentul	Numele și Prenumele
Primar	Vesa Ioan- Daniel
Viceprimar	Borha Sever -Ioan
Contabil	Rosca Cristian
Secretar	Demetrescu Adriana-Lucica
Informatica	Vidican Petru –Referent superior
Urbanism	Oprițoiu Valentin – Inspector asistent

Starea civila	Pleş Teodor- Referent superior
Integrare europeana	Păşcuţ Paul, Topai Mariana
Protectia civila, situatii de urgenta si pompieri	Moţ Gheorghe- Sef SvSU
Contabilitate si finante	Roşca Cristian-Inspector superior Vesa Simona- Inspector superior Pleş Rodica- Referent superior
Asistenta sociala	Toma Florica- Inspector principal
Servicii subordonate	Morar Mariana,-Inspector IA- Biblioteca Macarie Dan – Consilier personal Dombi Ecaterina Brîndușe Marcel

Din punct de vedere financiar, veniturile pe anul precedent(2019) ale Primariei Cermei, au fost:

Venituri totale	6.229.033
Venituri proprii	2.047.494
Venituri curente	5.616.816

- ✓ Venituri fiscale(impozite, taxe de proprietate, taxe de bunuri si servicii)
- ✓ Venituri nefiscale(venituri din proprietate, venituri din bunuri si servicii).

Subvenții de la alte nivele ale administrației (buget de stat și alte administrații)

Cheltuieli totale	6.268.195
Cheltuieli curente	498.146
Cheltuieli pentru investiții	1.083.049
Buget preconizat	7.078.830

Ordine și siguranță publică

Pe teritoriul comunei Cermei funcționează un Post de Poliție. Numărul redus de infracțiuni din comuna Cermei reflectă faptul că situația infracțională nu prezintă probleme majore, aceasta fiind ținută sub control de activitatea constantă desfășurată de organele de poliție pentru asigurarea unui climat de ordine și siguranță publică.

În cadrul postului local de Poliție Cermei, își desfășoară activitatea un agent de poliție.

Comuna Cermei face parte astfel, dintre localitățile care dispun de post de poliție local și care oferă locuitorilor săi posibilitatea unor intervenții prompte în situații speciale.

Foto pusă la dispoziție de Primărie: Postul de Poliție Comunal, Cermei

De asemenea, la nivelul comunei Cermei, funcționează și serviciul voluntar pentru situații de urgență având următoarele atribuții principale:

- ✚ desfășoară activități de informare și instruire privind cunoașterea și respectarea regulilor și a măsurilor de apărare împotriva incendiilor;
- ✚ verifică modul de aplicare a normelor, reglementărilor tehnice și dispozițiilor care privesc apărarea împotriva incendiilor, în domeniul de competență;
- ✚ asigură intervenția pentru stingerea incendiilor, salvarea, acordarea primului ajutor și protecția persoanelor, a animalelor și a bunurilor periclitate de incendii sau în alte situații de urgență.

Înainte de trecerea spre ultimele două părți ale strategiei, pentru a întregi analiza detaliată a comunei Cermei cât și pentru a ne forma o viziune de ansamblu, vom menționa și exemplifica câteva dintre evenimentele locale dar și obiectivele de cult din cadrul comunității studiate.

Comuna Cermei, face parte dintr-un GAL (Grup de Acțiune Locală), GAL MVC Microregiunea Vailor Crisurilor Alb și Negru și cuprinde 23 de localități și anume: orașele Chisineu-Cris și Santana, comunele Apateu, Archis, Beliu, Craiva, Cermei, Graniceri, Hasmas, Livada, Macea, Misca, Olari, Pîlu, Sepreus, Simand, Sîntea – Mare, Seleus, Socodor, Sofronea, Zarand, Zerind, Zimandu Nou. Toate comunele analizate sunt situate pe teritoriul județului Arad, la o distanță cuprinsă între 10 și 87 km față de orașul Arad.

Un alt eveniment local important cu desfășurare anuală în cea de a 3 – a duminică a lunii august, este sărbătoare cu denumirea “Fii satului”. Evenimentul este dedicat cetățenilor comunei, atât prezenți cât și plecați peste hotare, dar și personalităților marcante ale comunei Cermei (evenimentul este exemplificat în paginile următoare).

La capitolul Biserici/Manastiri, comuna bifeaza 5 lacasuri de cult si anume:

❖ Biserica ortodoxa “SFANTUL DUMITRU” – satul Cermei

O biserică ortodoxă de lemn, deja veche, cu hramul „Sf. Mc. Dimitrie”, exista înaintea anului 1755 pe alt amplasament decât cel actual. Este posibil ca după sistematizarea satului să se fi construit o altă biserică. Între anii 1875-1881 s-a construit o biserică din piatră cu hramul celei vechi. În perioada interbelică a activat și curentul ortodox „Oastea Domnului”. În 1991 a început construcția unui nou lăcaș de cult. În anul 2002 s-a făcut târnosirea bisericii iar în 2008 s-a sfințit. Cărți vechi: Străjer (1773), Evanghelie (1807); Octoih (1826); Triod (1859).

❖ Biserica Crestina Baptista – satul Cermei

Primii bapțiști din Cermei provin din rândurile maghiarilor, imediat după 1890. În anul 1907 s-a început construirea primei biserici baptiste româno-maghiară, care s-a inaugurat oficial în 4 noiembrie 1909. În 1910 se constituie și o biserică baptistă maghiară care a funcționat până în 1950. În anul 1945 credincioșii cumpără sinagoga locală pentru a o transforma în locaș de cult creștin baptist.

❖ Biserica ortodoxa – satul Somosches

A existat în perioada medievală o biserică ortodoxă din lemn cu hramul „Sf. Mc. Dimitrie”, atestată documentar în 1755. La 28 ianuarie 1783 se aprobă locuitorilor din Somoșcheș construirea unei noi biserici din lemn, cu hramul „S. Arhangheli”, care a a fost înlocuită în anul 1893 cu actuala biserică din zid, cu hramul „Sf. Mc. Dimitrie”. Cărți vechi de cult: Chiriadodromion (1699); Octoih (1731); Evanghelie (1750); Ceasclov mic (1766); Molitvelic (1784). În anul 1948 s-a construit prima biserică ortodoxă din lemn din 106 Avram Iancu, pentru ca, începând din 1991 să se porceadă la construcția unei noi biserici, pictată în 1995. În 2013 s-a sfințit de către ÎPS Timotei Seviciu.

❖ Biserica Adventista Cermei

Cultul adventist de ziua a șaptea. Primul adventist este identificat la Șomoșcheș în 1895. În 1917 comunitatea număra 14 membri iar credincioșii se adună în localuri particulare. Prima grupă adventistă se formează la Cermei în anul 1931, iar adunarea adventistă de sine stătătoare funcționează începând cu anul 1945. Din 1973 adventiștii au propria biserică. În 2004 biserica din Șomoșcheș este reconstruită și noua biserică este inaugurată în 6 iunie 2006. În 1993 s-a început construirea unei clădiri mult mai mare, care s-a inaugurat în februarie 1996.

❖ Biserica Romano-Catolică "Sfântul Iosif" –Cermei

Prima biserică catolică este consemnată la 1786, care este demolată apoi ca neîncăpătoare, iar în 1853 este deschisă o nouă biserică din cărămidă, în stilurile neogotic și romanic. În 1900 existau 991 credincioși, iar în 1910 1349.

Un eveniment local anual caruia localnicii îi acorda o importanță deosebită, sărbătorii Fiii satului Șomoșcheș, din comuna Cermei, amintire a evenimentelor din vara lui 1949, când locuitorii Șomoșcheșului s-au răsculat împotriva dictaturii ce avea să țină România în beznă vreme de mai bine de patru decenii. Rebeliunea din vara anului 1949 a fost specifică zonei de Nord, Nord-Vest a județului Arad, cuprinzând patru comune: Șomoșcheș, Șepreuș, Apateu și Berechiu.

Foto: Zilele comunei Șepreuș Sursa: <https://www.arq.ro>

ANALIZA SWOT – CERMEI

DEZVOLTARE ECONOMICĂ

Puncte tari

- amplasare teritorială favorabilă din punct de vedere al accesibilității rutiere (comuna Cermei este situată la doar 30 km de municipiul Ineu și 75 km fata de capitala de judet Arad, accesul rutier relizandu-se prin DJ793 si DJ709.
- existența în comuna Cermei a unor societăți comerciale și persoane fizice autorizate active in diferite domenii;
- existența unei forțe de muncă disponibilă, aptă, pregătită pentru integrarea pe piața muncii;
- existența unei suprafețe agricole extinse la nivelul comunei (9510ha), care poate fi utilizată pentru o gamă largă de culturi agricole cerealiere si legumicole;
- rețele de comunicații și IT dezvoltate, necesare pentru dezvoltarea antreprenorială a comunei;
- infrastructură dezvoltată în domeniul comerțului și alimentației publice;
- existența potențialului pentru obținerea de produse agricole ecologice;
- existența materiilor prime pentru dezvoltarea industriei alimentare;
- prețul scăzut al forței de muncă;
- lipsa aglomerării populației la nivel local, comuna Cermei având o densitate redusă a populației de 25,4 locuitori/km²;
- potențialul demografic al comunei Cermei în ceea ce privește populația activă tanăra, pregătită în domenii de activitate diverse, diponibilă pentru a fi inglobata in cazul demarării anumitor investitii sau dezvoltării de afaceri la nivel local;
- cifră de afaceri ascendentă în ultimii ani, cu preponderență cea mai ridicată în domeniul agriculturii și comerțului;

Puncte slabe

- resurse financiare locale insuficiente;
- orientarea agenților economici cu precădere spre comerțul din alimentația publică;
- insuficienta promovare a IMM-urilor locale de a participa la licitații pentru derularea unor investiții locale;
 - lipsa unui sistem de sprijin pentru implementarea noțiunilor de marketing, management, asigurare a calității în IMM-urile din județ;
- ponderea ridicată a populației ocupate în agricultură și administrația publică locală;
- informare precară a operatorilor economici activi pe raza comunei referitor la normele europene din domeniul de activitate;
 - lipsa infrastructurii de asistență pentru afaceri necesară antreprenorilor actuali și potențiali;
 - ponderea redusă a investițiilor străine și a agenților economici în sectorul productiv și de servicii;
 - lipsa unor inițiative antreprenoriale de prelucrare și industrializare a produselor agricole obținute pe plan local;
- lipsa promovării oportunităților de finanțare a afacerilor prin accesarea fondurilor europene;
- capacitatea redusă a mediului de afaceri local de a susține investiții cu potențial inovativ;
- promovarea redusă a produselor alimentare tradiționale obținute pe plan local;
- lipsa campaniilor de promovare a finanțării mediului de afaceri din fonduri nerambursabile;
- interes scăzut al agenților economici locali pentru formarea profesională a angajaților;

Oportunități

- utilizarea fondurilor nerambursabile europene pentru dezvoltarea IMM-urilor și pentru încurajarea de start-up-uri în vederea diversificării serviciilor oferite în spațiul rural;
- existența programelor guvernamentale de susținere a sectorului privat și a creării de noi locuri de muncă;
- cooperarea mediului privat cu autoritatea publică locală, unitățile de învățământ pentru integrarea pe piața muncii a elevilor absolvenți ai liceelor de profil tehnologic;
- oferirea de facilități investitorilor străini de către administrația publică locală;
- promovarea utilizării tehnologiilor moderne, performante în activitățile economice și în agricultură;
- dezvoltarea pieței de produse locale agricole ecologice;
- valorificarea terenurilor agricole degradate și pregătirea acestora pentru practicarea unei agriculturi ecologice;
- promovarea și stimularea asociațiilor agricole pentru o exploatare intensivă a terenurilor;
- dezvoltarea meseriilor tradiționale;
- existența programului Rabla pentru achiziționarea de tractoare/utilaje agricole;
- promovarea oportunităților locale de afaceri în rândul potențialilor investitori români și străini;
- potential agricol si zootehnic;
- potential pentru utilizarea surselor regenerabile de energie(solara, biomasa)

Riscuri

- menținerea crizei economice sau sanitare mondiale cu efecte negative asupra puterii de cumpărare a populației;
- adaptabilitatea scăzută la schimbare a agenților economici și a forței de muncă;
- existența importurilor de produse agricole din țări beneficiare a unor fonduri substanțiale de sprijinire a sectorului agricol, care împiedică producătorii locali în desfacerea produselor proprii;
- nivelul ridicat de fiscalitate și birocrație care pot determina orientarea investitorilor străini spre alte zone;
- blocarea creditării cauzată de climatul de criză mondial;
- lipsa lichidităților care conduc la falimentarea unor microîntreprinderi;
- practicarea agriculturii cu utilaje uzate fizic și care au o productivitate scăzută;
- continuarea fenomenului de migrare a forței de muncă către zone mai dezvoltate;
- scăderea calitativă a pregătirii profesionale a resurselor umane;
- instabilitate legislativă cu repercusiuni asupra activității agenților economici;
- lipsa de receptivitate a populației din mediul rural la programele de finanțare din fonduri guvernamentale sau europene;
- lipsa rețelei de gazificare, ceea ce poate conduce la pierderea unor potențiali investitori;
- resurse financiare insuficiente în cofinanțarea proiectelor finanțate din fonduri europene nerambursabile.

INFRASTRUCTURĂ

Puncte tari

- accesul rutier se realizează prin DJ793 si DJ709, legatura cu Arad, capitala de judet aflat la o distanta de 75 km fata de centrul comunei;
- distanta de doar 30 km pana la cea mai apropiata gara de oras, Ineu;
- Aeroportul International Arad, aflat la aproximativ 80 km fata de centrul comunei;
- accesibilitate facila la reseaua rutiera si feroviara;
- infrastructura rutiera locala imbunatatita, la acest moment existand drumuri de pamant pe doar 5 % din suprafata retelei interioare de drumuri;
- asfaltarea a aproximativ 65% din reseaua de drumuri a comunei;
- statie CFR si gara existenta in Cermei;
- existența unei infrastructurii a telecomunicațiilor dezvoltată;
- existența unui spatiu suficient pentru dezvoltare unei infrastructuri economice;
- sistem de energie electrică si iluminat public la nivelul intregii comune;
- existența unei infrastructuri educaționale, sociale, sportive, medicale, bune comparativ cu alte localități din județ;

Puncte slabe

- prezenta rețelei de alimentare cu apă în proporție de doar 93%;
- rețea de canalizare realizată doar pentru 55 % din necesar;
- pietruirea drumurilor în procent destul de ridicat, aproximativ 37% din suprafața rețelei interioare;
- existența unor resurse naturale limitate;
- lipsa sau proporția scăzută a izolației termice a clădirilor din comuna Cermei (publice și private);
- contaminarea pânzei freatice din cauza scurgerilor din fosele septice ale gospodăriilor datorită lipsei rețelei de canalizare centralizată;
- inexistența unei rețele de distribuție a gazului metan.

Oportunități

- existența fondurilor europene nerambursabile pentru dezvoltare și modernizarea infrastructurii rutiere și a infrastructurii tehnico-edilitare;
- potențial de dezvoltare a surselor alternative de energie;
- existența unor programe guvernamentale pentru reabilitarea termică a clădirilor;
- existența Programului Prima Casă, care sprijină tinerii în achiziționarea sau construirea unei locuințe, inclusiv în mediul rural;
- apartenența comunei Cermei la un Grup de Acțiune Locală, în vederea obținerii de resurse financiare dezvoltării și reabilitării infrastructurii fizice de bază.

Riscuri

- lipsa capacității de cofinanțare și/sau a capacității de asigurare a TVA-ului aferent, în implementarea unor proiecte de reabilitare a infrastructurii rutiere din fonduri nerambursabile;
- întârzierea implementării unor proiecte investiționale în infrastructura fizică de bază din cauza contestațiilor la procedurile de achiziții publice organizate pentru contractarea lucrărilor de construcții;
- interesul scăzut al potențialilor investitori cauzat de starea precară a infrastructurii;
- fonduri insuficiente de la bugetul local pentru modernizarea infrastructurii rutiere;
- poluarea apelor din comuna Cermei ca urmare a deversării apelor uzate în mod necontrolat;
- tendința de creștere a prețurilor la sistemul centralizat de furnizare a agentului termic și a energiei electrice.

EDUCAȚIE, CULTURĂ ȘI SĂNĂTATE

Puncte tari

- derularea în cadrul unităților de învățământ a unor programe de incluziune socială a elevilor cu părinți plecați în străinătate, proiecte de implicare a părinților în actul educațional precum și proiecte de intervenție pentru reducerea agresivității;
- frecvența ridicată a elevilor în unitățile de învățământ din comuna Cermei;
- nivel bun de dotare a unitatilor educationale(scoala + liceu) de pe raza localitatii Cermei;
- existența cadrelor didactice calificate și dedicate procesului educațional din comuna Cermei;
- implicarea unităților educaționale în activități și evenimente culturale;
- existența a trei cămine culturale dar și a unei biblioteci, toate funcționale în cadrul comunei Cermei;
- păstrarea și conservarea unor evenimente si tradiții locale, in comuna Cermei;
- organizarea a numeroase evenimente culturale de instituțiile de învățământ în parteneriat cu administrația publică locală (ateliere de creație, expoziții de pictură, participari la olimpiade și concursuri literare etc.);
- accesul facil la servicii medicale, prin distanțele relativ scurte până la cel mai apropiat spital (Ineu – 30 km sau Arad – 75 km);

Puncte slabe

- tendința de scădere a populației școlare și a cadrelor didactice din mediul rural;
- insuficiența numărului de calculatoare din instituțiile educaționale;
- lipsa conectării la internet a tuturor participantilor la actul de învățământ;

- fonduri insuficiente pentru premierea performanței școlare a elevilor;
- starea motivațională scăzută a cadrelor didactice cauzată de lipsa unor facilități pentru predarea actului educațional în mediul rural;
- stare materială precară și nivel scăzut de cultură și instruire al unor familii;
- dotarea partială cu sisteme de supraveghere și securitate din unitățile de învățământ;
- dezinteres ridicat pentru cultură și evenimente culturale;
- frecvente schimbări legislative privind sistemul de învățământ românesc;
- migrarea persoanelor talentate spre mediul urban;
- posibilități reduse de susținere din bugetul local a evenimentelor culturale locale;
- lipsa unei programări anuale a unor evenimente cultural-recreative;
- insuficiența numărului de medici la nivelul comunei Cermei;
- insuficiența cabinetelor medicale de familie;
- lipsa unor programe educaționale pentru sănătate, în special de diseminare a informațiilor privind prevenirea bolilor;
- infrastructură sanitară deficitară;
- lipsa dotărilor de specialitate în cabinetele medicale existente la nivel local;
- lipsa unui centru de analize medicale în comuna Cermei;
- lipsa interesului locuitorilor pentru efectuarea analizelor periodice;
- existența unei suprasolicitări a cadrelor medicale.

Oportunități

- promovarea derulării unor programe de dezvoltare a resurselor umane în acord cu cerințele de pe piața muncii din fonduri nerambursabile;
- existența programelor de formare continuă a cadrelor didactice;
- posibilități reale de accesare a fondurilor europene pentru dotarea cu echipamente IT și didactice a unităților educaționale;
- existența Programului Guvernamental de acordare a unei mese în cadrul scolilor și gradinitelor;
- colaborare bună cu Inspectoratul Școlar Județean Arad;
- dezvoltarea de parteneriate pe teme educaționale cu instituții publice, ONG-uri;
- organizarea mai multor activități extrașcolare în cadrul instituțiilor educaționale existente;
- posibilitatea accesării fondurilor europene nerambursabile pentru activități culturale precum și pentru reabilitarea monumentelor istorice;
- valorificarea sărbătorilor locale ca și evenimente culturale;
- realizarea unor parteneriate de promovare cu instituții culturale din alte localități sau din alte țări;
- existența fondurilor europene pentru reabilitarea structurilor sanitare și dotarea corespunzătoare;
- îmbunătățirea comunicării/colaborării dintre cabinetele medicale din spațiul rural și spitalele de la nivel județean;
- înființarea de ateliere vocaționale, centre de zi, centre comunitare, unde persoanele cu nevoi speciale să desfășoare activități care să le faciliteze reintegrarea;
- promovarea posibilităților de dezvoltare a unor cabinete medicale în spațiul rural prin atragerea de fonduri nerambursabile.

Riscuri

- modificările legislative frecvente ale sistemului educațional la nivel național;
- programe școlare încărcate și greoaie, neadaptate cerințelor de pe piața muncii;
- scăderea nivelului de trai atât pentru profesori cât și pentru elevi și părinți;
- birocrație excesivă în accesarea fondurilor guvernamentale și europene;
- motivație scăzută a elevilor pentru educație;
- riscul abandonului școlar pe fondul trecerii la învățământul on-line pe fondul pandemiei de coronavirus
- instabilitatea cadrelor didactice cauzată de migrarea acestora spre mediul urban;
- lipsa condițiilor atractive pentru cadrele didactice tinere (salarizare, condițiile din școli, locuințe sociale etc.);
- scăderea interesului actorilor locali pentru cultură, din cauza nivelului scăzut de trai;
- diminuarea fondurilor publice pentru instituții culturale.
- costurile ridicate ale serviciilor medicale;
- număr restrâns de furnizori privați de servicii medicale în spațiul rural;
- deprecierea stării de sănătate a populației din mediul rural;
- politica de salarizare în domeniul sănătății slab motivantă pentru specialiști.

RESURSE UMANE, PIAȚA MUNCII

Puncte tari

- existența unei forțe de muncă tinere, disponibile în comuna Cermei;
- gradul de pregătire destul de ridicat din punct de vedere educational al populației active din comuna Cermei;
- repartizarea echilibrată a populației pe sexe;
- disponibilitatea populației active de angajare în diverse domenii / meserii;
- context natural favorabil dezvoltării afacerilor în domeniul agricol, dar și în domeniul serviciilor, oferite populației locale;

Puncte slabe

- sporul natural negativ înregistrat în comuna Cermei, coroborat cu tendința de îmbătrânire a populației stabile;
- migrarea persoanelor cu pregătire profesională, în special în străinătate;
- capacitatea financiară relativ scăzută a locuitorilor comunei Cermei;
- pierderea progresivă a resursei umane calificate din cauza lipsei de oportunități și a unei perspective de dezvoltare economico-sociale;
- ponderea ridicată a persoanelor asistate financiar prin sistemul de prestații sociale;
- grad scăzut de diversificare a structurii ocupaționale;
- lipsa cunoștințelor specifice necesare demarării unei afaceri;

- lipsa programelor de formare profesională continuă a angajaților din diferite domenii;
- lipsa ofertelor de muncă atractive pentru persoanele cu studii superioare;
- dezvoltarea scăzută a mediului de afaceri de la nivel local ce cauzează lipsa locurilor de muncă;
- lipsa ofertelor locurilor de muncă pentru persoanele vulnerabile;
- slaba inserție pe piața muncii a persoanelor cu handicap.

Oportunități

- existența unor reglementări care stipulează acordarea de facilități angajatorilor care creează noi locuri de muncă pentru șomeri, tineri absolvenți sau persoane cu handicap;
 - implicarea autorităților locale în problemele comunității, în vederea identificării de soluții financiare, materiale;
 - promovarea programelor de reconversie profesională și atragerea de finanțare europeană nerambursabilă în acest sens;
 - implicarea agenților economici în finanțarea serviciilor sociale și ca parteneri în proiectele sociale;
 - înființarea de centre de instruire și formare profesională pentru persoanele mature cu handicap;
 - introducerea unor programe educative în vederea dezvoltării calităților anteprenoriale ale elevilor, tinerilor;
- oferirea de facilități în vederea menținerii resurselor umane cu studii superioare sau specializate;
- dezvoltarea competențelor anteprenoriale și manageriale ale resurselor umane din IMM-uri;
- adaptarea programei școlare la cererea de pe piața muncii.

Riscuri

- pierderea oportunităților de finanțare europeană din cauza slabei capacități de management de proiect a instituțiilor sociale beneficiare;
 - criza economică sanitară și financiară de la nivel național dar și mondial, ce are impact asupra dezvoltării economice și a pieței locurilor de muncă;
 - creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă;
 - creșterea șomajului în rândul absolvenților de liceu;
 - câștigul salarial scăzut al angajaților ce determină exodul forței de muncă calificată în țări din Uniunea Europeană cât și spre zone/orașe dezvoltate din țară;
 - instabilitatea economiei naționale și persistența crizei economico-financiare;
 - reticența/inadaptabilitatea populației cu privire la programele de reconversie profesională, în funcție de solicitările existente pe piața muncii.

MEDIU

Puncte tari

- platformele de gunoi au fost închise iar serviciul de salubritate este de 100% la nivelul comunei;
- inexistența unor poluatori industriali la nivelul comunei Cermei;
- oportunități de valorificare a energiei alternative ;
- existența rețelei de alimentare cu apă pentru 93% dintre locuitorii comunei Cermei;
- potențial ridicat pentru practicarea unei agriculturi ecologice durabile;
- existența perdelelor forestiere;
- colectarea selectivă a deșeurilor la nivelul comunei Cermei ;

Puncte slabe

- rețea de canalizare parțial realizată la nivelul comunei Cermei(55% din necesar);
- epurarea necorespunzătoare a apelor, cu efecte negative asupra mediului înconjurător;
- calitatea apei de suprafață necorespunzătoare din cauza fenomenelor meteorologice care produc inundații sau alunecări de teren;
 - poluarea apelor subterane ca urmare a deversării necontrolate a agenților economici, accidentelor precum și din cauza slabei dezvoltări a infrastructurii de canalizare(doar 10%);
 - depozitare necorespunzătoare a deșeurilor în vecinătatea zonelor rezidențiale;
 - insuficienta preocupare a agenților economici în recuperarea și refolosirea ambalajelor;
 - lipsa unei infrastructuri de monitorizare permanentă a factorilor de mediu de către autoritatea publică locală;
 - slaba conștientizare a populației și a agenților economici în privința protecției mediului;

Oportunități

- existența fondurilor nerambursabile pentru dezvoltarea zonelor rurale și protejarea mediului înconjurător (împădurirea terenurilor degradate, eliminarea eroziunii și curățirea cursurilor de apă, conservarea biodiversității, promovarea agriculturii ecologice, gestionarea deșeurilor reciclabile);
- existența unor programe cu finanțare nerambursabilă pentru extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată;
- existența unor programe cu finanțare nerambursabilă pentru reabilitarea termică a clădirilor;
- posibilitatea stabilirii de parteneriate între autoritatea locală și ONG-uri pentru promovarea responsabilității asupra mediului;
- desfășurarea de campanii de informare și educare a populației referitoare la principiile colectării selective a deșeurilor și implementarea unui sistem eficient de colectare selectivă și reciclare a deșeurilor;
- receptivitatea populației la campaniile prin care se promovează colectarea deșeurilor din echipamente electrice și electronice;
- posibilitatea practicării agriculturii și turismului ecologic;
- dezvoltarea pieței de reciclare a deșeurilor/materiilor prime rezultate din procesarea deșeurilor;
- amenajarea zonelor de camping, astfel încât să se minimizeze impactul acestor activități asupra comunei.

Riscuri

- schimbări climaterice datorate încălzirii globale pot duce la inundații și alunecări de teren;
- lipsa receptivității populației la campaniile de promovare a colectării selective a deșeurilor;
- reducerea spațiului verde ca urmare a dezvoltării economice a comunei;

- dezinteresul operatorilor economici de protejare a mediului înconjurător;
- poluarea accidentală a apelor de suprafață;
- exploatarea intensivă a fânețelor; lipsa depozitelor de deșeuri conforme;
- schimbări climatice care favorizează creșterea frecvenței ploilor torențiale care generează inundații și calamitarea culturilor agricole;
- risc de secetă severă.

Foto: camin cultural Cermei, imagine pusă la dispoziție de Primărie.

Viziune

Prin intermediul Strategiei de dezvoltare, comuna Cermei își propune o abordare revitalizantă a viziunii asupra dezvoltării locale prin crearea unui centru rural de competitivitate la nivel județean bazat pe creștere sustenabilă, mediu favorabil antreprenoriatului, incluziune socială și un grad sporit de ocupare a forței de muncă. Alături de acești vector, promovarea identității culturale va constitui fundamentul pentru reconstrucția economiei locale, într-un ritm gradual, care să reducă disparitățile și echilibrul nivelului de dezvoltare între mediul rural și cel urban.

Viziunea de dezvoltare prezintă stadiul ce se dorește a fi obținut de comuna Cermei până în orizontul de timp 2030, ca urmare a implementării de măsuri și acțiuni propuse și detaliate în prezentul document strategic de dezvoltare.

Dezvoltarea infrastructurii rutiere, hidroedilitare, a structurii pentru susținerea afacerilor, vor contribui la o creștere economică locală, cu efecte directe asupra calității serviciilor publice furnizate populației din comuna Cermei.

În vederea susținerii economiei locale, comuna Cermei va urmări o valorificare echilibrată a resurselor de care dispune, a avantajelor deținute în raport cu celelalte comune din județul Arad, pentru a deveni un pol economic important la nivel județean și regional.

Realizarea progresului dorit, impune o etapizare a gradului de implementare a strategiei în vederea unei dezvoltări a comunei Cermei în acord cu oportunitățile oferite de Uniunea Europeană, coroborate cu nevoile populației. O abordare sustenabilă implică o viziune asupra standardelor urmărite atât la nivel național cât și la nivel european transpusă în idei de proiecte și direcții de dezvoltare prezentate în prezentul document programatic.

O dezvoltare a spiritului antreprenorial este esențială și va genera efecte benefice asupra posibilităților de angajare la nivel local, orice unitate economică nou înființată contribuind la crearea de noi locuri de muncă.

În perioada 2021-2030, comuna Cermei își propune și o îmbunătățire continuă și permanentă a domeniilor de referință din spațiul local, precum învățământ, sănătate, asistență socială, salubritate, iluminat public și toate celelalte servicii publice de care depinde calitatea și standardul de viață a populației.

Misiune

Misiunea Strategiei de dezvoltare a comunei Cermei în orizontul de timp 2021-2030 este de a crea premisele necesare unei dezvoltări economice și sociale integrate, care să conducă pe termen mediu și lung la un nivel sporit de bunăstare a locuitorilor și la transformarea comunității într-un centru comercial și rezidențial rural cu impact la nivel microregional.

Valori

Activitatea actorilor implicați în implementarea strategiei de dezvoltare vor avea ca referință următoarele valori:

Responsabilitate

- ❖ actorii responsabili de implementarea strategiei își asumă angajamentul de a realiza obiectivele strategice în perioada de referință, cu asumarea răspunderii pentru eventualele nereguli.

Transparență

- ❖ persoanele responsabile de implementarea strategiei vor asigura accesul persoanelor interesate la informații cu caracter public, vor consulta periodic localnicii și vor publica pe site-ul primăriei informații despre proiectele propuse spre implementare/implementate.

Profesionalism și etică

- ❖ în exercitarea activităților previzionate la nivelul strategiei, personalul va avea un comportament profesionist, bazat pe principii morale puternice, scopul final fiind de a obține rezultate rapide și eficiente.

Încredere

- ❖ parteneriatul prevăzut a fi realizat între actorii vizați de prezenta strategie va fi unul bazat pe o colaborare strânsă, bazată pe comunicare permanentă. De asemenea, în vederea câștigării încrederii localnicilor se va asigura transparența în activitatea administrației publice.

Inovare

- ❖ constituie pilonul principal în dezvoltarea comunei Cermei, competitivitatea și progresul local fiind asigurate de această valoare. Astfel, vor fi folosite procedee de lucru îmbunătățite, eficiente și eficace, care să contribuie semnificativ la reducerea disparităților de la nivel local.

Obiectivul general

Valorificarea superioară a resurselor existente în comuna Cermei, în vederea dezvoltării și diversificării durabile a economiei locale, având ca motivație centrală îmbunătățirea calității vieții populației și a tuturor dimensiunilor acestui concept.

Obiectiv strategic 1

Modernizarea și extinderea infrastructurii;

Obiectiv strategic 2

Dezvoltarea economică a comunei;

Obiectiv strategic 3

Dezvoltarea serviciilor publice;

Obiectiv strategic 4

Asigurarea calitatii mediului si a conditiilor de locuire;

Obiectiv strategic 5

Dezvoltarea capacitatii administrative

Domenii prioritare

Domeniul prioritar 1- Dezvoltarea gradului de accesibilitate și de acces la servicii publice

Măsura 1.1 Reabilitare/modernizarea infrastructurii rutiere de interes local

Măsura 1.2 Extinderea și reabilitarea rețelelor de utilități publice

.....

Domeniul prioritar 2- Stimularea dezvoltării sectorului investițional

Măsura 2.1 Valorificarea resurselor autohtone prin inițiative de afaceri private locale

Măsura 2.2 Diversificarea economiei rurale prin promovarea de activități economice alternative în mediul rural

Măsura 2.3 Susținerea dezvoltării sectorului agro-zootehnic și desfacerii produselor pe piața locală

.....

Domeniul prioritar 3- Alinierea standardelor de calitate a vieții rurale la exigențele Uniunii Europene

Măsura 3.1 Consolidarea fondului locativ existent

Măsura 3.2 Modernizarea infrastructurii educaționale

Măsura 3.3 Reabilitarea și echiparea infrastructurii serviciilor publice de sănătate

Măsura 3.4 Crearea, reabilitarea, modernizarea, infrastructurii de servicii sociale, inclusiv dotarea cu echipamente

.....
Domeniul prioritar 4- Îmbunătățirea mediului natural și a managementului deșeurilor în spațiul rural

Măsura 4.1 Reconstrucția ecologică a terenurilor degradate

Măsura 4.2 Educare și informare privind consumul responsabil de energie

Măsura 4.3 Eficientizarea energetică pentru clădirile instituțiilor publice

.....
Domeniul prioritar 5- Optimizarea serviciilor administrației publice locale

Măsura 5.1 Furnizarea de servicii publice prin mijloace electronice

Măsura 5.2 Dezvoltarea capitalului uman din administrația publică

Măsura 5.3 Promovarea parteneriatelor și colaborărilor interinstituționale în regiune.

Surse de finanțare

Implementarea portofoliului de proiecte propus pentru perioada 2021-2030 în vederea dezvoltării durabile a comunei Cermei, presupun identificarea de surse de finanțare. În acest sens susținerea financiară a acestora poate fi realizată din mai multe surse, precum fondurile europene nerambursabile, fonduri guvernamentale, bugetul local, fonduri rambursabile (credite). O altă posibilitate de susținere a intervențiilor locale o reprezintă și parteneriatele de tip public-privat.

În contextul noii programări de la nivel european, atragerea fondurilor nerambursabile din această sursă este purtătoare de multe avantaje având în vedere disponibilitatea acestora relativ diversificată atât în domenii precum infrastructura fizică de bază cât și în educație, servicii sociale, sănătate, cultură, turism, administrație publică locală.

Tipurile fondurilor structurale disponibile pentru orizontul de timp 2021-2030 sunt următoarele:

- ✓ **FEDR** – Fondul European pentru Dezvoltare Regională;
- ✓ **FSE** – Fondul Social European
- ✓ **FC** – Fondul de Coeziune (2021 -2027)
- ✓ **EMEF** - Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime

Fondul european de dezvoltare regională(FEDER)- va contribui la toate obiectivele tematice și se va concentra asupra domeniilor de investiție legate de contextul în care operează întreprinderile (infrastructură, servicii pentru întreprinderi, inovare, TIC și cercetare) și la prestarea de servicii pentru cetățeni în anumite domenii (energie, servicii online, educație, sănătate, infrastructuri sociale, calitatea mediului). Fondul de coeziune se va axa pe ameliorarea mediului, dezvoltare durabilă și TEN-T (rețeaua trans-europeană de transport).

Fondul european de dezvoltare regională finanțează:

- investițiile în întreprinderile mici și mijlocii, în vederea creării de locuri de muncă durabile;
- investițiile ce vizează activități de cercetare și inovare, telecomunicații, mediu, energie și transporturi;
- instrumente financiare (fond de capital de risc, fond de dezvoltare regională, etc.) destinate să sprijine dezvoltarea regională și locală și să favorizeze cooperarea între orașe și regiuni.

Fondul Social European(FSE)- susține politicile naționale pentru ocuparea deplină a forței de muncă, asigurarea calității și productivitatea muncii, promovarea incluziunii sociale și reducerea disparităților regionale și naționale. Pentru perioada 2021-2030 principalele obiective ale FSE vor avea în vedere: ocuparea forței de muncă, sprijinirea accesului tinerilor pe piața muncii, incluziunea socială (FSE va finanța proiecte ce îi va ajuta pe cei aflați în dificultate și pe cei proveniți din grupuri defavorizate să obțină competențe și locuri de muncă), creșterea calității educației (FSE finanțează activități pentru creșterea calității învățământului și formării; reducerea abandonului școlar fiind o prioritate) și o administrație publică mai puternică (FSE va sprijini eforturile statelor membre de a spori calitatea administrației și a guvernării publice).

Fondul social european vizează asigurarea accesului la angajare al persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și al persoanelor inactive, sprijinind inițiativele locale și mobilitatea forței de muncă. Acțiunile cheie ale acestui fond sunt următoarele:

- măsuri active și preventive în ceea ce privește piața muncii, pentru identificarea nevoilor individuale, servicii persoanlitate și de orientare, cursuri de formare specifice și personalizate, validarea competențelor și a calificărilor dobândite și plasarea personalului disponibilizat;
- anticiparea și consilierea privind oportunitățile de ocupare a forței de muncă pe termen lung;
- furnizarea de informații cu privire la oportunitățile de angajare existente pe piețele europene ale muncii și la condițiile de viață și de muncă.

Fondul de coeziune(FC)- este destinat statelor membre ale Uniunii Europene al căror venit național brut pe cap de locuitor este mai mic de 90% din mediua Uniunii Europene, principalul scop fiind reducerea disparităților economice și sociale și promovarea dezvoltării durabile. Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe obiectivele 1 și 2. Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime(EMEF)- este un fond structural ce vizează susținerea pescuitului, acvaculturii, spiinind, în același timp sustenabilitatea mediului. EFEM va promova coeziunea socială și crearea de locuri de muncă în comunitățile dependente de pescuit, în special pentru diversificarea activităților în alte sectoare maritime, precum și prin acțiuni în domeniul politicii maritime integrate. Noul fond va sprijini următoarele: tranziția către un pescuit durabil, diversificarea activităților economice din acest sector, crearea de noi locuri de muncă și îmbunătățirea calității vieții în regiunile de coastă ale Europei, va facilita accesul la finanțare. Bugetul estimat al EMEF pentru perioada programatica 2021 – 2027 se ridică la aproximativ 6,14 miliarde euro.

Parteneriatele de tip public-privat:

Parteneriatul public privat reprezintă o soluție pentru un management mai eficient și fiabil al unei comunități locale. Deși este promovat în ultimii doi ani acest tip de finanțare prezintă pași timizi în spațiul rural românesc. În România aceste parteneriate se regăsesc cu precădere în realizarea unor proiecte investiționale din domeniul infrastructurii și pentru operarea unor servicii publice de interes local.

Această abordare de susținere financiară a unor proiecte, prezintă o serie de avantaje precum: împărțirea costurilor realizării unei investiții, împărțirea riscurilor asociate exploatării respectivei investiții, accelerarea utilizării obiectivelor și proiectelor de infrastructură, îmbunătățirea calității serviciilor de utilitate publică. Din punct de vedere legislativ, documentul de bază care reglementează parteneriatul de tip public privat este reprezentat de

Legea nr. 178/2010 cu modificările și completările ulterioare, care a permis autorităților locale să cunoască această nouă oportunitate de finanțare a dezvoltării locale.

Creditarea

Creditarea reprezintă o modalitate de contractare a sumelor necesare finanțării unui proiect de investiții prin semnarea unui contract cu o instituție bancară. Procedura de contractare a creditului este aparent facilă, debitorul având niște etape de urmat bine definite.

Costurile aferente unui credit sunt destul de mari și implică un anumit grad de risc vis-a-vis de posibilitatea rambursării datoriilor, mai ales într-o situație de incertitudine cum este cea generată de criza financiară. Mai mult, în calitate de instituție publică, în vederea contractării unui împrumut, solicitantul trebuie să obțină avizul de la Comisia de Autorizare a Împrumuturilor Locale, iar în cazul în care se epuizează plafonul de îndatorare publică externă este imposibilă contractarea unor credite de către instituțiile publice, avizul din partea Comisiei de Autorizare a Împrumuturilor Locale fiind obligatoriu.

În plus, un grad ridicat de îndatorare poate reprezenta o blocare a posibilităților de investiții pe termen scurt și mediu, deoarece administrația publică nu mai poate accesa alte credite și uneori poate afecta chiar și contractarea fondurilor europene.

Concordanța cu politicile naționale și europene

Strategia de dezvoltare locală a comunei Cermei, a fost elaborată în contextul unei noi programări a fondurilor europene pentru perioada 2021 – 2027, orizont 2030, ceea ce a generat necesitate de actualizare a obiectivelor strategice atât de la nivel european, cât și de la nivel național.

Scenariile de dezvoltare stabilite la nivelul prezentei strategii reprezintă proiecții viitoare ale comunei Cermei, alternative de dezvoltare ale acesteia. În vederea definitivării scenariilor de dezvoltare precizate în cadrul prezentului document, s-au luat în considerare toate documentele strategice similare (în curs sau recent finalizate).

Unul dintre documentele de referință este Strategia Europa 2020, strategia pe 10 ani a Uniunii Europene, al cărei scop trece dincolo de depășirea crizei care continuă să afecteze multe dintre economiile europene. Strategia își

propune să elimine deficiențele modelului de dezvoltare propriu fiecărui stat membru și să creeze condiții favorabile pentru o creștere economică mai inteligentă, mai durabilă și mai favorabilă incluziunii. În acest sens, au fost stabilite cinci obiective esențiale, care acoperă domenii precum: ocuparea forței de muncă, educația, cercetarea și inovarea, incluziunea socială și reducerea sărăciei, respectiv eficiența energetică.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Cermei, propune o serie de obiective și planuri de acțiune concordante cu obiectivele Strategiei Europa 2020: dezvoltarea infrastructurii, a mediului de afaceri, adoptarea de măsuri de protejare a mediului înconjurător, promovarea incluziunii sociale și modernizarea sectorului educativ.

Având la bază prevederile Strategiei Europa 2020, la nivel național a fost elaborată Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2020, care prevede ca în anul 2020 și după, *„România să devină mai competitivă la nivel regional și global, prin inovare alimentată de cercetare-dezvoltare, generând bunăstare pentru cetățeni”*.

Obiectivele generale ale Strategiei Naționale de Cercetare, Dezvoltare și Inovație sunt următoarele:

- creșterea competitivității României prin inovare;
- creșterea contribuției României la progresul cunoașterii de frontieră;
- creșterea rolului științei în societate.

Obiectivele generale ale strategiei naționale sunt în deplină concordanță cu obiectivele generale ale acestui document. Mai exact, în cadrul strategiei comunei Cermei se creionează necesitatea unei creșteri a competitivității prin următoarele măsuri: implementarea de noi tehnologii în procesul de producție de la nivel local, stimularea activităților care se sprijină pe inovare, dezvoltarea sectoarelor de activitate slab valorificate, perfecționarea forței de muncă, etc.

Astfel, *Strategia de dezvoltare locală a comunei Cermei*, pentru orizontul de timp 2021-2030, prin intermediul principalelor măsuri și direcții stabilite în cadrul planului strategic de dezvoltare, vine în concordanță cu principalele obiective și priorități urmărite de Planul pentru Dezvoltare Regională 2021-2030 al regiunii Vest și își asumă contribuția la îndeplinirea acestora.

Portofoliul de proiecte

	Proiect	Localitatea (alte detalii)	STADIU PROIECT					SURSA DE FINANȚARE				1.Valoarea lucrării -estimativ EURO fara TVA 2.Lucrări în execuție 3.Alte detalii
			Idee	SF	PT	DE	Execuție	Buget de stat	Buget local	Fonduri UE	Surse private (parteneriat public-privat)	
	** Se bifează la stadiu proiect, dacă există SF, PT, DE, Execuție sau la Sursa de finanțare.	Cermei										
	<u>AGRICULTURĂ, SILVICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ</u>											
1	Înființarea și modernizarea fermelor agricole		x									
2	Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere											
3	Sprijinirea exploatațiilor agricole (fermelor) de semisubzistență						x					
4	Susținerea formelor asociative ADI ECOMANAGEMENT SALUBRIS (deseuri menajere)											
5	Sprijinirea fermierilor și deținătorilor de păduri să utilizeze serviciile de consiliere și consultanță în vederea îmbunătățirii performanțelor generale ale activității acestora conform înregistrării apia											
6	Reabilitare fond forestier											Regim silvic
7	Adaptarea agriculturii și silviculturii în acord cu măsurile de creștere a competitivității											
8	Împădurirea terenurilor agricole și neagricole											
9	Dezvoltarea pomiculturii și valorificarea florei spontane		x									

10	Înființarea grupurilor de producători – campanii de informare											
11	Promovarea inițiativelor de dezvoltare rurală		x									
12	Îmbunătățirea și perfecționarea competențelor profesionale a persoanelor adulte care activează în domeniile agriculturii, silviculturii (inclusiv proprietari de pădure) și industriei agro-alimentare					x						Se organizeaza de catre institutiile statului
13	Calificarea și recalificarea, instruirea și perfecționarea persoanelor ocupate în agricultura de subzistență					x						Se organizeaza cursuri de catre AJOFM
14	Prevenirea creșterii numărului de persoane implicate în agricultura de subzistență					x						Pasunea este intretinuta de catre administratia locala si este inchiriata crescatorilor de animale
15	Crearea de facilități persoanelor fizice sau juridice pentru încurajarea realizării unor împăduriri de mici dimensiuni, plantații de livezi și păduri de protecție											
	<u>INFRASTRUCTURA LOCALITĂȚII ȘI TRANSPORT</u>											
17	<i>Modernizare drumurilor comunale (a se specifica distanța și denumirea drumurilor)</i>		x									Se doreste modernizarea DC2 Cermei-Coroi pe o lungime de 5 km, exista documentatie tehnica
18	Realizare de alei pietonale în comună		x									
19	Modernizarea sistemului rutier		x									
20	Construcție pod (a se specifica râul/pârâul peste care se construiește podul, distanța și drumul comunal)											
21	Realizarea sau modernizarea sau extinderea rețelei de alimentare cu apă (a se specifica distanța în km, genul lucrării și locația)					x						Executat 100%
22	Realizarea sau extinderea rețelei de canalizare (a se specifica distanța în km, genul lucrării și locația)					x						Exista 24 km – exista o statie de epurare, se doreste modernizarea statiei

23	Realizarea stație de epurare și tratare a apelor reziduale	Da- Necesar										
24	Realizarea rețelei de distribuție gaz metan (a se specifica distanța în km)					x						INCEPE EXECUTIA APROXIMATIV 40 KM
25	Lucrări de cadastru imobiliar intravilan și extravilan reactualizare PUG											PUG ACTUALIZAT
26	Montarea unui post de transformare în localitate în vederea îmbunătățirii parametrilor curentului electric											
27	Lucrări de reabilitare a rețelei de iluminat public în comună					x						ESTE MODERNIZATA 100% LAMPI PE LEDURI
28	Dotare cu utilaje și echipamente pentru serviciul de gospodărire comunală și salubritate (masină de colectare, pubele etc) (a se specifica denumirea utilajelor necesare și numărul lor)					x						INCREDINTARE DIRECTA DIN 2010 CATRE 3 SOCIETATI ECHIPAMENTELE S-AU DAT IN COMODAT
29	Îmbunătățirea serviciilor de transport pentru persoane prin construirea de stații de autobuz		x									COMPANIA DE TRANSPORT PUBLIC ARAD, E NEVOIE DE MODERNIZAREA STATIILOR DE TRASNPOT
30	Reabilitarea drumurilor agricole		x									
31	Amenajarea spațiilor verzi din localitate, inclusiv cele situate lângă trotuare		x									
32	Construire/modernizare parări și trotuare		x									
33	Crearea unui sistem de supraveghere modern pentru creșterea siguranței cetățenilor					x						

[illegible]

	MEDIU											
41	Lucrări de regularizare a albiei pârâu/râu și apărări de maluri pt. prevenirea și reducerea consecințelor distructive ale inundațiilor (a se specifica râul / pârâul unde se dorește efectuarea acestor lucrări și distanța în km)		x									
42	Organizarea sistemului de colectare selectivă, a spațiului de depozitare temporară și transportul deșeurilor											AFILIATI LA ARAD
43	Închiderea platformelor de gunoi					x						S-AU INCHIS IN PERIOADA PREVAZUTA DE LEGE
44	Studiu de fezabilitate amenajare groapă pentru deșeuri inerte și din construcții		x									
45	Identificarea rampelor de gunoi neautorizate și dezafectarea acestora.											
46	Reabilitarea și modernizarea sistemelor existente de colectare și transport deșeuri											
47	Dotări pentru intervenții în caz de situații de urgență (autospecială PSI, buldo-excavator, volă, tractor cu remorca și alte dotări)					x						EXISTA – SE DORESTE AUTOSPECIALA PSI
48	Consiliere și informarea populației pentru protecția mediului și colectarea selectivă a deșeurilor					x						SUNT INFORMATI PRIN CONTRACTUL SEMNAT
49	Implementarea unui sistem integrat de colectare selectivă a deșeurilor la nivel de localitate sau în parteneriat cu alte administrații locale învecinate		x									IDEE- PARTENERIAT CU FIRMA DE LA ARAD DOAR ACEASTA FIRMA POT IMPLEMENTA ACEST SISTEM INTEGRAT DE COLECTARE SELECTIVA

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna CERMEI, Județul Arad

[illegible]

	ECONOMIC											
	-											
61	Modernizarea și diversificarea piețelor agroalimentare în localitate		x									EXISTA O PIATA ESTE NEVOIE DE MODERNIZAREA EI
62	Susținerea inițiativelor asociative pentru creșterea eficienței economice a exploatațiilor agricole, creșterea puterii de negociere pe piețele de desfacere și a capacității de valorificare superioară a producției		x									SE POATE PUNE LA DISPOZITIE LOCATIE SI SE POATE FACE INSTIINTAREA CETATENILOR
63	Stimularea înființării unor centre de prestări servicii pentru agricultură (mecanizare, reparații utilaje, furnizare semințe, îngrășăminte, insectofungicide etc.), prin acordarea de facilități		x									
64	Inventarierea terenurilor neutilizate, care vor fi puse la dispoziția întreprinzătorilor locali, în vederea dezvoltării propriilor afaceri, în agricultură și zootehnie, în baza unui acord avantajos pentru ambele părți		x									
65	Identificarea oportunităților de parteneriat public-privat în vederea demarării de activități în domeniul industrial		x									
66	Informarea cetățenilor asupra programelor de finanțare nerambursabilă						x					SE FACE PERIODIC
67	Sprijinirea cetățenilor în obținerea subvențiilor destinate dezvoltării agriculturii						x					SE FACE PERIODIC
68	Realizarea unui studiu asupra situației resurselor umane din localitate și furnizarea acestor informații potențialilor investitori		x									

69	Elaborarea unei baze de date disponibile pe internet privind oportunitățile locale de dezvoltare a afacerilor în localitate		x									
70	Elaborarea unui program de atragere a investițiilor		x									
71	Elaborarea unui Ghid de produse și servicii oferite de mediul de afaceri local		x									
72	Promovarea IMM-urilor din localitate și a produselor/serviciilor acestora prin susținerea participării comune la târguri și expoziții, elaborarea de materiale de prezentare a localității cu secțiuni de economie inclusă, promovarea prin încheierea de înfrățiri și schimburi de experiență cu localitate din străinătate		x									
73	Asigurarea de facilități pentru înființarea unui birou de informare și consultanță în domeniul economic și juridic		x									
74	Sprijinirea dezvoltării I.M.M.-urilor din domeniul industrial și al serviciilor (creșterea numărului IMM-urilor) prin acordarea de facilități la plata taxelor și impozitelor asupra terenurilor și clădirilor		x									
75	Identificarea spațiilor disponibile și a terenurilor aparținând Primăriei, care pot fi concesionate eventualilor investitori		x									
76	Construirea infrastructurii publice necesare desfășurării activităților economice (utilități, construire spații de desfășurare a produselor, spații pentru funcționarea firmelor gen incubator de afaceri);						x					SE OFERA UTILITATI SI IMPOZITARE REDUSA
77	Organizarea de evenimente, în parteneriat cu AJOFM pentru promovarea culturii antreprenoriale în rândul tinerilor						x					SE ORGANIZEAZA

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna CERMEL, Județul Arad

78	Promovarea programelor derulate de guvern pentru stimularea înființării microintreprinderilor						x					SE FACE PE SITE-UL PRIMARIEI
79	Dezvoltarea de parteneriate între autoritățile publice locale, societatea civilă și comunitatea de afaceri pentru dezvoltarea zonelor de agrement						x					Asociatia GAL "Micro-Regiunea Vailor Crisurilor Alb si Negru" Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Apă Canalizare Județul Arad
80	Facilitarea dezvoltării unor evenimente și activități tematice de promovare a pescuitului local		x				x					EXISTA 70 HA LUCIU DE APA, CRESTEREA PESTELUI SI PESCUIT
81	Diversificarea către activități non-agricole, crearea și dezvoltarea de microîntreprinderi		x									
	TURISM											
	-											
82	Construirea unui complex turistic și de agrement în comună (a se specifica locația și profilul complexului turistic)		x									
83	Sprijinirea înființării unor unități de alimentație publică		x									
84	Promovarea turismului cultural-religios											
85	Includerea obiectivului cultural biserica în circuitul turistic existente la nivel de județ											
86	Înfrățirea localității cu alte localități din spațiul Uniunii Europene și realizarea de schimburi cultural-turistice;		x									
87	Crearea de evenimente culturale care să devină tradiționale											INTALNIREA FIILOR SATULUI – ZIUA COMUNEI SE ORGANIZEAZA DE 15 ANI IN A 3 A DUMINICA DIN AUGUST

[illegible]

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna CERMEI, Județul Arad

106	Susținerea promovării spiritului antreprenorial și a cetățeniei active în educație, prin intermediul unui parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean		x									
107	Asigurarea suportului material pentru realizarea unei publicații școlare		x									
	CULTURA											
108	Reabilitarea sau modernizarea sau construcția căminului cultural (a se specifica locația căminului cultural și genul lucrării)					x						DEPUSA DOCUMENTATIA LA CNI – ESTE FINANTAT
109	Reabilitarea sau construcția bisericii din comună (a se specifica locația)		x									
110	Realizarea de materiale de promovare a obiectivelor de patrimoniu și a valorilor culturii locale (ex: pliante, album)		x									
111	Montarea de panouri informative pentru localizarea spațială a obiectivelor culturale					x						EXISTA
112	Amenajarea spațiului bibliotecii și îmbogățirea fondului de carte					x						S-A REALIZAT
113	Campanii de marketing cultural pentru a crește vizibilitatea evenimentelor propuse sau consacrate		x									
114	Realizarea Centrului de tineret (activități de consiliere în domeniul educației pentru sănătate, privind cariera și problemele tinerilor, consultanță pentru înființarea de ONG-uri sau organizații de tineret dar și pentru programe europene/ guvernamentale adresate tinerilor, informații despre structurile asociative naționale, ateliere de creație artistică și populară, activități teatrale)		x									
115	Elaborarea si realizarea unui program de manifestari culturale sezoniere		x									IDEE – SE ASIGURA LOCATIA CAMINULUI CULTURAL PENTRU DIFERITE ACTIVITATI

Strategia de dezvoltare locală 2021 – 2030

Comuna CERMEI, Județul Arad

[illegible]

144	Dotarea unitatilor prestatoare de servicii sociale cu echipament special (medical, social, terapie reparatorie)		x									
145	Incheierea de parteneriate public private cu ONG-uri acreditate in domeniile:		x									
146	Servicii specializate pentru persoane varstnice aflate in nevoie;		x									
147	Servicii specializate pentru persoane cu handicap;		x									
148	Calificarii si formarii profesionale a adultului;		x									
149	Servicii specializate pentru copii aflatii in dificultate si familii monoparentale		x									
150	Crearea unei retele cu alte autoritati publice locale in vederea finantarii unor servicii ultraspecializate destinate grupurilor vulnerabile, la nivelul mai multor comunitati		x									
151	Crearea unei retele de ingrijire la domiciliu pentru persoane varstnice		x									
152	Crearea unui serviciu de acompaniere la domiciliu pentru persoane varstnice dependente, care locuiesc singure prin dezvoltarea unei retele de voluntariat in parteneriat cu unitatile scoolare din comuna;		x									

160	Sistem fotovoltaic pentru creșterea eficienței energetice a unor clădiri publice.Proiect finanțat Prin EEA și Norwegian Financial Mechanisms.		x													
161	Achiziționarea de aplicații informatice integrate pentru toate serviciile din cadrul administrației locale în vederea eficientizării procesului de furnizare a serviciilor către populație		x													
162	Crearea unei identități vizuale a Primăriei prin standardizarea elementelor de identitate vizuală – formulare tip, materiale informative, adrese, răspunsuri		x													
163	Extinderea procedurilor de informare publică – utilizarea de noi metode pentru informarea populației asupra activității administrației publice (ex: înființarea de puncte de informare de tip infochiosc, amplasarea de panouri exterioare cu afisaj electronic, amplasarea pe panouri informative în stațiile de autobuz		x													
164	Stimularea participării cetățenilor și a ONG-urilor la procesul decizional prin acțiuni de consultare publică,inițierea de proiecte în parteneriat pentru elaborarea de statistici și documente oficiale pentru localitate		x													
165	Creșterea eficienței în administrația locală prin facilitarea, urmărirea și documentarea proceselor de lucru utilizând programe informatice de management al documentelor		x													
166	Creșterea nivelului de pregătire profesională a salariaților din administrația locală prin realizarea unui program anual de pregătire profesională și participarea la cursuri de formare profesională continuă		x													

Măsurile prioritare în perioada 2020 – 2030 , în concordanță cu noile politici la nivel european :

Măsura 1.1 . Modernizarea și extinderea infrastructurii rutiere

Proiecte:

- Reabilitarea și extinderea drumurilor comunale și sătești;
- Reabilitarea și extinderea drumurilor de exploatare;
- Reabilitarea trotuarelor existente și amenajarea de trotuare și alei acolo unde nu există;
- Reabilitarea podurilor și podețelor(dacă este cazul);
- Crearea/Reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare pluvială;
- Modernizarea și extinderea sistemelor de protecție și siguranță rutieră;
- Îmbunătățirea sistemelor de marcaje rutiere

Obiective:

- Cresterea lungimii drumurilor comunale modernizate;
- Cresterea sigurantei nationale;

Tinte cheie:

- Asfaltarea sau pietruirea tuturor drumurilor din comuna, inclusiv a drumurilor de exploatare agricola;

Durata : 2020 -2027

Valoare estimată : 6 500 000 €

Responsabilitati:

- Consiliul Local Cermei;
- Consiliul Județean Arad;
- Poliția Rutieră;
- CNADNR (Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România).

Posibile surse de finantare :

- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2020 – 2030;
- Programul Operațional Infrastructură Mare 2020 – 2030;
- Bugetul local al comunei Cermei(co-finantare)
- Fonduri Europene (UE).

Masura 1.2. Modernizarea și extinderea infrastructurii rețelei de canalizare

Proiecte:

- Extinderea rețelei curente de canalizare la nivelul localității (1,8 km ptr blocurile din centru);
- Inițierea stației de epurare – Cermei;
- Asigurarea întreținerii permanente a stației de epurare;
- Dezvoltarea de parteneriate în vederea atingerii obiectului investițional;

Obiective:

- Creșterea lungimii rețelei locale de distribuție;
- Creșterea calității vieții;

Tinte cheie:

- Extinderea rețelei de canalizare la nivelul întregii comune;

Durata : 2020 -2027

Valoare estimată : 2,5 – 3 000 000 €

Responsabilitati:

- Consiliul Local Cermei;
- Consiliul Județean Arad;
- CNADNR (Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România).

Posibile surse de finanțare :

- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2020 – 2030;
- Programul Operațional Infrastructură Mare 2020 – 2030
- Bugetul local al comunei Cermei (co-finanțare).
- Fonduri Europene (UE)

Masura 2.1. Sprijinirea activităților culturale și dotarea corespunzătoare a instituțiilor locale

Proiecte:

- Organizarea de evenimente culturale cu participarea publicului larg;
- Modernizarea, sistematizarea si dotarea caminelor culturale din comuna Cermei;
- Dotarea gradinitelor, scolilor si a liceului din comuna Cermei;

Obiective:

- Conservarea patrimoniului local;
- Creșterea notorietății comunei Cermei la nivel regional.

Tinte cheie:

- Creșterea cu minim 15% a numărului de evenimente culturale sportive, anuale, organizate la nivel local;

Durata : 2020 -2025	Valoare estimată : 120 000 €
----------------------------	-------------------------------------

Responsabilitati:

- Consiliul Local Cermei;
- Consiliul Județean Arad;
- Institutii culturale;
- Ministerul Culturii;

Posibile surse de finantare :

- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2021 – 2030;
- Programul Operațional Regional 2021 – 2030;
- Ministerul Tineretului si Sportului(MTS)
- Fonduri Europene (UE)

Alte măsuri / proiecte propuse de Consiliul Local Cermei in perioada 2021 -2027

- Proiecte:**
- Retea de gaz (realizarea rețelei de gazificare a comunei Cermei);
 - Dotarea pentru interventii de urgenta (asigurarea unei baze tehnico-materiale pentru interventii in caz de urgenta(achizitie autospeciala PSI);
 - Reabilitarea trotuarelor existente și amenajarea de trotuare și alei pietonale acolo unde nu există;
 - Centre de agrement pentru copii(amenajarea si dotarea unor centre de jaoaca si recreere pentru copii la nivelul comunei Cermei;
 - Lucrari de reabilitare a DC 2(pietruire integrala sau asfaltare);
 - Construirea unui complex turistic si de agrement in comuna Cermei;
 - Realizare dispensar si farmacie veterinara in comuna Cermei.
 - Modernizarea drumurilor de exploatare agricola

Obiective:

- Dezvoltarea in ansamblu a calitatii vietii locuitorilor comunei;

Tinte cheie:

- Dezvoltarea generala a infrastructurii din comuna, in perioada 2021-2030;

Durata : 2021 -2027

Valoare estimata : 7 500 000 €

Responsabilitati:

- Consiliul Local Cermei;
- Consiliul Județean Arad;
- Ministerul Dezvoltarii(MLPDA);
- CNADNR (Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România).

Posibile surse de finantare :

- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2020 – 2030;
- Programul Operațional Infrastructură Mare 2020 – 2030;
- Bugetul local al comunei Cermei(co-finantare)
- Fonduri Europene (UE).

Implementare și monitorizare

Implementarea Strategiei de dezvoltare locală a comunei Cermei are în vedere atingerea principalelor obiective stabilite în etapa de elaborare, prin intermediul unui proces complex de transformare a resurselor materiale, financiare sau umane disponibile în rezultate calitative și cantitative.

Monitorizarea implementării Strategiei de dezvoltare a comunei Cermei are drept scop atât aprecierea gradului de realizare al activităților propuse de document, și este un proces continuu de colectare a informațiilor relevante despre modul de implementare a strategiei.

Demersul de implementare a direcțiilor de dezvoltare propuse și derularea acțiunilor propriu-zise destinate realizării acestora, este lansat în momentul adoptării Strategiei de dezvoltare locală de către Consiliul Local. Ulterior acestei etape, autoritățile publice locale vor coordona elaborarea planurilor de acțiuni trimestriale și anuale privind realizarea strategiei, în conformitate cu planul strategic de acțiuni.

Acest proces fructifică eforturile colaborative ale administrației publice locale, societății civile, agenților economici, actorilor externi, în realizarea tuturor acțiunilor.

În continuare se va realiza o prioritizare a proiectelor, și anume selectarea celor de interes major. Pentru fiecare proiect se vor descrie activitățile necesare, responsabilii și perioada de desfășurare, ulterior fiind identificate și asigurate sursele de finanțare a proiectelor propuse spre implementare.

Având în vedere că autoritățile publice locale ale comunei Cermei nu dețin suficiente resurse financiare pentru a susține finanțarea tuturor proiectelor propuse, va fi necesară o mobilizare în vederea atragerii de resurse suplimentare, precum accesarea unor finanțări nerambursabile, care să asigure resursele materiale necesare implementării strategiei.

De asemenea, în vederea implementării Strategiei de dezvoltare locală a comunei Cermei se impune stabilirea unei structuri organizatorice apte să coordoneze implementarea planului strategic, să colaboreze și să negocieze cu ceilalți actori implicați. De aceea, constituirea unei astfel de echipe constituie o prioritate în cadrul procesului de implementare.

Aceasta trebuie să contribuie la:

- efectuarea de rapoarte cu privire la stadiul în care se află procesul de implementare față de obiectivele stabilite în cadrul strategiei;
- revizuirea și adaptarea planurilor de acțiune strategică;
- reformularea obiectivelor (dacă se impune);
- revizuirea termenelor de implementare în funcție de ajustările sau evenimentele neprevăzute apărute pe parcurs;
- comunicarea permanentă a evoluției procesului de implementare autorităților publice locale și părților interesate.

Pe de altă parte, finalizarea procesului strategic de dezvoltare al comunei Cermei implică necesitatea unui proces coerent de monitorizare a implementării proiectelor propuse, activitate ce trebuie să constituie un efort permanent de-a lungul implementării strategiei.

Fără îndoială, în urma activităților de monitorizare vor fi identificate probleme sau necesități de redresare sau adaptare în anumite privințe a direcțiilor strategice, care trebuie semnalate de către factorii de decizie competenți în monitorizarea întregului proces.

Raportarea implementării strategiei se va efectua prin elaborarea și prezentarea de către responsabilii de implementare a rapoartelor de monitorizare. Acestea vor fi prezentate Consiliului Local și Primarului comunei.

Nu în ultimul rând, se va stabili pentru fiecare direcție planificată anumiți indicatori de implementare care vor fi monitorizați.

În baza informațiilor furnizate de aceștia, responsabilii de implementare vor putea stabili nivelul de implementare a acțiunilor și gradul de realizare/atingere a obiectivelor fixate. Acești indicatori pot fi de natură economică, politică sau socială și se pot enunța sub această formă:

- cifra de afaceri totală;
- densitatea IMM-urilor;
- creșterea/descreșterea locurilor de muncă;
- rata șomajului;
- ritmul de creștere/descreștere a numărului mediu de salariați;
- sporirea/reducerea producției agricole;
- sporirea/reducerea producției silvice;
- gradul de conectare la rețeaua de alimentare cu apă și canalizare menajeră;
- gradul de acces la rețeaua de alimentare cu apă și canalizare menajeră;
- lungimea drumurilor asfaltate, a pistelor de bicicliști și a trotuarelor;
- lungimea și gradul de conectare la rețeaua de distribuție a gazului metan;
- gradul de modernizare/echipare a unităților de învățământ;
- numărul echipamentelor IT din cadrul unităților de învățământ;
- numărul unităților de învățământ reabilitate/modernizate;
- rata de abandon școlar;
- numărul unităților medicale;
- numărul cadrelor medicale raportat la populația comunei;

- creșterea/descreșterea numărului beneficiarilor de ajutor social;
- gradul de colectare selectivă a deșeurilor;
- calitatea factorilor de mediu;
- numărul centrelor de agrement și a spațiilor de recreere

Pentru realizarea acestui proiect de importanta strategica, ce va constitui baza urmatorului exercitiu financiar, 2021 -2027, la nivel local, regional cat si european, si-au adus aportul:

- ✓ Primarul comunei Cermei, dl. Vesa Ioan-Daniel;
- ✓ Echipa primarului, care include aparatul administrativ si consilierii locali;
- ✓ Cetatenii comunei, care si-au manifestat interesul pentru stabilirea proiectelor prioritare la nivel local;
- ✓ Specialistii Atent Consult Bucuresti, care au elaborat prezentul document programatic.

Instrumente Structurale